

KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

N:o 6—7. Kesä—Heinäkuu.

TOIMITTAJAT:
JOHN SUNDBERG **HUUGO NYBERG**
Vastaava. Toim. sihteeri.

19:sta vuosik. 1914.

— Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa. — Hinta 1 mk. 50 penniä koko vuodelta. —

Rakkaus.

Jeesus on rakkaus. Hän rakastaa sinua. Hän rakastaa minua. Kuka tahtoisikaan olla poissa tästä rakkaudesta. Vai tahtoisitko sinä paeta sitä? Etkö ole kotona koskaan tuntenut vanhempiesi rakkautta? Jos et ole, niin olet orpo lapsi, jolla ei ole isää eikä äitiä. Mutta vaikka et ole saanut tuntea maallista rakkautta, niin Jeesus on sinua syntymästäsi saakka rakastanut. Hän on rakastanut sinua niin suuresti, että on mennyt ristinkuolemaan edestäsi. Taivaallisen Isämme rakkaus on paljon suurempi kuin maallisten vanhempaimme rakkaus. Niin, Jeesus on rakkaus. Olet onnellinen tässä elämässä ja vielä kuolemassakin, jos olet saanut omistaa sitä rakkautta. Pitäisihän minun olla kovin iloinen, kun Jumala on niin hyvä. Jeesus rakastaa sinua ja minua, meitä kuuromykkiäkin. Mutta valitettavasti emme ole iloisia ja ystävällisiä. Me olemme usein surullisia, kiukkuisia, vihaisia ja ajattelemme paljon pahaa toisistamme. Ottaakamme nyt vastaan Jeesuksen rakkautta. Se rakkaus lämmittää. Se rakkaus opettaa meitä kärsivällisiksi ihmisiksi. Se rakkaus antaa voimaa olemaan ystävällisiä toisiamme kohtaan. Se rakkaus opettaa rakastamaan toisiamme. Niin, Jeesus on rakkaus. Oi kuinka tämä rakkaus lämmittää ja sulattaa kylmän, kovan sydämeni. Tulkaa, rakkaat kuuromykkät, kaikki Jeesuksen luo. Jeesus on niin hyvä. Jeesus puhdistaa sydämemme kaikesta pahasta. Ja antaa meille uuden puhtaan sydämen. Jeesuksen veri riittää minulle se riittää sinullekin. Oi kuinka on suuri Jumalan armo, että meillä on senlainen kallis ystävä, jolle saamme puhua kaikki surumme ja ilomme. Hänelle saamme puhua suuret ja pienet asiamme eikä Hän koskaan väsy. Eikös ole ihanaa, että

meillä on senlainen ystävä, joka kuulee meitä? Me emme ole kuuromykkiä Jumalan edessä. Sillä Jumalalle osaamme puhua ja Jumalan ääntä voimme kuulla sydämissämme. Miksi suret? Miksi olet pahoilla mielin joka päivä. Miksi et tahdo olla ystävällinen kotonasi, kun sinä olet rikas. Sinulla on kallis aarre: Jeesuksen rakkaus. Vai tahtoisitko vielä jotain muuta? Maailman iloa, kunniaa vai hyviä päiviä. Ne eivät kestä. Maailma ei voi sinulle rauhaa ja iloa antaa. Älä sitä toivo, rakas ystäväni. Ne katoavat pian. Mutta Jeesuksen rakkaus ei kylmene eikä katoa koskaan. Se kestää ijankaikkisesti. Jumala puhuu pyhässä raamatussa Jeremian luvun 31:3: „Minä olen ijankaikkisella rakkaudella sinua rakastanut, sentähden olen minä vetänyt sinua puoleeni sulasta armosta“. Rakas Jeesus kiitos suuresta rakkaudestasi. Kiitos, että kuolit ristillä minun edestäni.

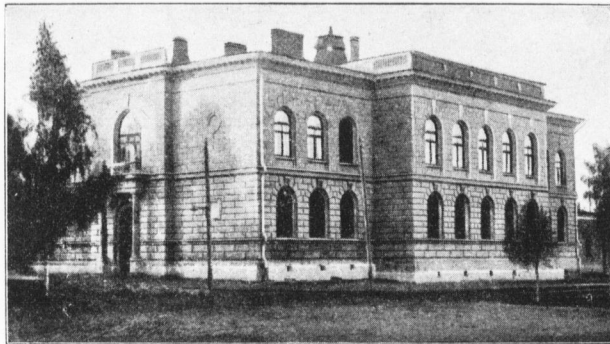
Eräs kuuromykkä.

Pohjanmaa ja Waasa.

Tänä kesänä pidetään kuudes yleinen kuuromykkäinkokous Suomessa. Se pidetään tällä kertaa Pohjanmaalla, Vaasan kaupungissa. Moni kuuromykkä, joka kokoukseen saapuu, näkee varmaankin ensi kerran Pohjanmaata. Tahdomme tässä muutamalla sanalla kuvailla Pohjanmaan luontoa ja kansaa.

Suomi, tuhatjärvien maa, on luonnon puolesta yleensä kaunis. Monet ovat ne seudut maassamme, missä luonto tarjoo mitä kauneinta nähtävää ihmissilmälle. Tuhannet järvet, saaret, salmet, niemet, korkeat vuoret ja jylhät metsät tekevät näköalan vaihtelevaksi ja iha-

naksi. Sellaisia kuuluisia kauniita seutuja on esim. Kangasala Hämeessä. Samoin Punkaharju Savossa. Mahtava koskemme Imatra Karjalassa on maailman kuulu.

Suomalainen Lyseo Vaasassa.

Näin Hämeessä, Savossa, Karjalassa ja monissa muissakin seuduissa Suomea on kauniita maisemia. Mutta Pohjanmaa on siinä suhteessa köyhä. Luonto Pohjanmaalla on yksitoikkoinen, vähän vaihteleva. Varsinkin Etelä-Pohjanmaalla. Pohjoisessa osassa on luonto jo vuorisempaa, vaihtelevampaa ja kauniimpaa. Etelä-Pohjanmaalla on maa entistä meren pohjaa, joka vähitellen on kuivunut. Sen vuoksi se on tasaista. Korkeita kukkuloita ja vuoria ei ole. Suuria järviä ja vesistöjä ei myöskään, ainoastaan muutamia suurempia ja pienempiä jokia ja puroja. Metsätkin ovat jo aikoja sitten melkein hävitetyt.

Pohjanmaan ja varsinkin Etelä-Pohjanmaan luonto ei siis ole yleensä kaunista. Mutta on silläkin oma viehätysensä. Etelä-Pohjanmaalle on meri jättänyt hedelmällisen saviin. Siinä ovat ahkerat ihmiset satoja vuosia tehneet työtä. He ovat kuokkineet ja kyntäneet. He ovat vähitellen raivanneet sinne laajat pellot ja valtavat niityt. Ei missään muualla Suomessa ole niin laajoja peltoja eikä niin suuria niittyjä kuin Pohjanmaalla. Isonkyrön pelto esim. on laajuudestaan ja viljavuudestaan kuuluisa. Sananlaskukin sanoo: Isonkyrön pelto ja Limingan niitty, vertoja niille ei ole tietty. Etelä-Pohjanmaa on Suomen viljaaitta. Vaasan rukiit ja kaurat ovat ulkomaillaakin tunnettuja. Suuret kauppahuoneet Vaasassa ostavat niitä Etelä-Pohjanmaan talonpojilta ja sitten myyvät. Hyvien niittyjen tähden on karjanhoito myös hyvällä kannalla. Monet

kymmenet suuret meijerit valmistavat voita, joka lähetetään maailman markkinoille.

Jos keski-kesällä matkustat Etelä-Pohjanmaalla, silloin huomaat sielläkin jotakin kaunista. Näet kuinka viljavainiot lainehtivat, kuinka niityt vihannoivat niin pitkältä kuin silmä kantaa. Näet punaisiksi maalattuja, siistiä taloja valkoisine akkunalautoineen vainioitten keskellä. Näet, että ahkerat ihmiset ovat työllään saaneet rumankin luonnon viljavaksi ja viehättäväksi. Ja se, joka on syntynyt Pohjanmaalla, hän tätä luontoa rakastaa. Hän rakastaa tätä laajaa, tasaista, vuoretonta maata. Täällä hänen mielestään on niin tilavaa, täällä hän voi mielestään vapaasti hengittää.

Ja näillä lakeuksilla asuu kansa, jossa on paljon hyvää. Se on voimakasta, ahkeraa, tulinista, mutta kuitenkin vakavamielistä. Taitavasti pohjalaiset viljelevät maataan ja hoitavat talojaan. Laajoja soitaan he muuttavat oivalliseksi pelloiksi. He ovat myös tunnettuja kätevydestään. He ovat taitavia kirvesmiehiä, seppiä ja muita käsityöläisiä. Monin paikoin Pohjanmaalla on kotiteollisuus vielä hengissä. Kauhavan puukot ja esiliinat ovat tunnettuja koko maassa. Kurikassa tehdään ajokaluja, rekiä ja

Vaasan Uusi kirkko.

rattaita. Ilmajoella tehdään ryijyjä, peitteitä ja Vähässäkyrössä lakkiastioita.

Pohjalaiset ovat reipasta ja yritteliästä kansaa. Siitä kai johtuu se, että he niin paljon siirtyvät ulkomaille. He muuttavat sinne etsimään

parempaa palkkaa työstä. Monet menevät Amerikkaan. Heistä tulee siirtolaisia. Pohjanmaalta muuttaa Amerikkaan ihmisiä enemmän kuin mistään muualta Suomessa. Muutamista pitäjistä on viides osa ihmisiä Amerikassa. Muutamia pohjalaisia kuuromykkiäkin on siirtynyt Amerikkaan. Siirtolaisuus ei ole maalle onneksi. Paljon työvoimaa menee kotimaasta pois. Pohjanmaalla on monessa talossa miesvoimasta puute. Sentähden saavat naisetkin tehdä usein miesten jöitä. Usein näkee siellä naisen pellolla kyntävän, kaivavan ojaa tai niittävän heinää. Sitä ei muualla Suomessa näe.

Pohjanmaan suurin kaupunki on Vaasa eli Nikolainkaupunki. Siellä on nykyään n. 22,000 asukasta. Vaasan kaupunki on vähän yli 300 vuotta vanha. Mutta nykyisellä paikallaan se on ollut ainoastaan vuodesta 1862. Sitä ennen oli se noin 7 km. päässä nykyisestä paikasta Mustasaaren pitäjässä. Kauhea tulipalo hävitti vanhan kaupungin elok. 3 p. 1852. Sentähden muutettiin se palon jälkeen nykyiselle paikalleen lähemmäksi merta. Vanhasta Vaasa-

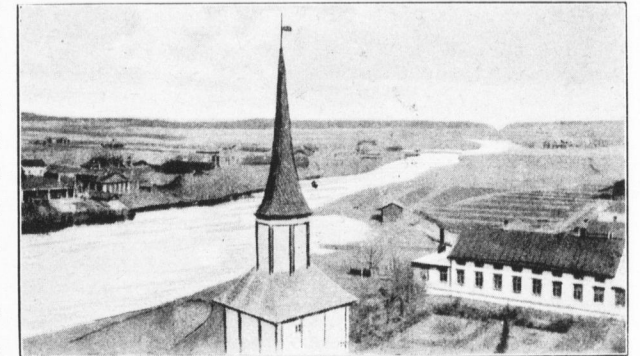

Mustasaaren eli Vanhan Vaasan kirkko.

sasta on järeällä vain muutamia taloja, kaikki muut paloivat raunioiksi.

Vaasan kaupunki on Suomen kauneimpia kaupunkeja. Kadut ovat leveät ja suorat. Pääkadut ovat samalla puistikkoja, joissa riviin istutetut koivut muodostavat kauniin käytä-

vän. Monia kauniita rakennuksia on Vaasassa. Niistä mainittakoon juhlallinen kirkko, jonka alttaritaulu on kuuluisan Edelfeltin maalaama. Se kuvaa paimenia Jeesus-lasta kumartamassa.

Lapua.

Muita kauniita rakennuksia on hovioikeudentalo, Kaupungintalo, Hartmannin talo, Suomalaisen tyttökoulun talo y. m.

Waasa on vilkas kauppa- ja tehdaskaupunki. Tehtaita on Waasassa monta. Suurimmat niistä ovat sokeritehdas ja puuvillatehdas. Puuvillatehdas on monille kuuromykkille tuttu, sentähden että siellä on jo vuosikymmeniä ollut useita kuuromykkiä työssä. Nyt onkin siellä parikymmentä kuuromykkää työssä.

Kuudes yleinen kuuromykkäin kokous pidetään kesän kauneimpana aikana. Pohjanmaakin voi silloin tarjota jotakin kaunista nähtävää. Tervetuloa katsomaan Pohjanmaata! Tervetuloa Waasaan!

K. A. N.

Suomen kansanopistot.

Kuuromykkäinlehden viime huhtikuun numerossa oli kertomus ja kuvia Suomen yliopistosta. Kerroimme siinä, että yliopistossa valmistetaan virkamiehiä (opettajia, lääkäreitä, tuomareita, pappeja y. m.). Suomen kansalle.

Nyt kerromme kansanopistoista.

Suomessa on 27 suomenkielistä kansanopistoa eri osissa maata. Kansanopistot ovat kouluja, joihin kansakoulun käyneet nuoret pojat ja tytöt menevät oppimaan lisää. Oppilaat ovat kansanopistossa lyhyen ajan, ainoastaan 6 kuukautta, marraskuusta toukokuuhun. Opettajat opet-

tavat oppilaille monia aineita: uskontoa, suomenkieltä, historiaa, maantietoa, yhteiskuntaoppia, terveysoppia, luonnontietoa, laulua, käsitöitä y. m. Opettajat pitävät joka päivä esitel-

Ompelutunti. Lahti.

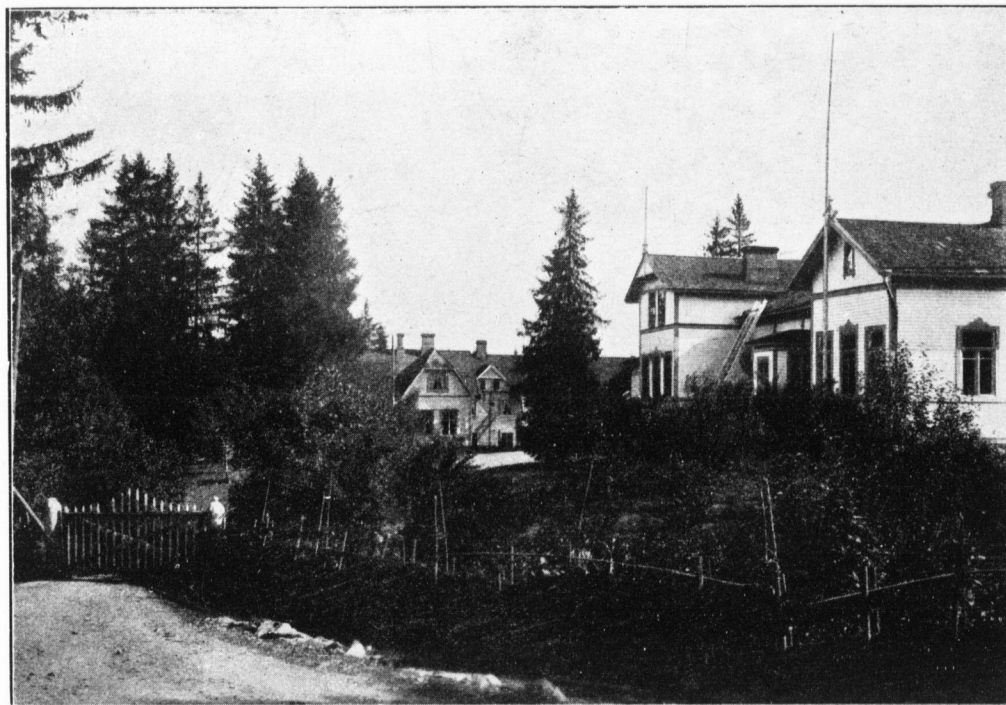
miä eli luennoita, joita oppilaat kuuntelevat ja kirjoittavat muistikirjoihinsa. Mutta kansanopisto tahtoo myös kasvattaa oppilaitansa taitaviksi ja hyödyllisiksi kansalaisiksi. Sentähden kansanopiston opettajat paljon seurustelevat ja

taloutta ja kotia hoitamaan, emännän tehtäviä j. n. e. Pojat tekevät myös käsitöitä. He oppivat maanviljelystyötä, isännän tehtäviä y. m. Heille opetetaan myös kunnallisia asioita, niin että

Pojat käsitöissä. Lahti.

he osaavat ottaa osaa kunnan asioihin niinkuin vaivaishoittoon, kansakoulujen johtokuntiin, verotuslautakuntaan y. m. Kansanopisto koettaa siis kasvattaa oppilaitansa ei hienoiksi herroiksi, vaan ahkeriksi, rehellisiksi ja ymmärtäväisiksi

Sääksmäen Kansanopisto.

keskustelevat nuorten oppilaittensa kanssa joka päivä. Sentähden oppilaat myös saavat itse pitää esitelmiä ja puheharjoituksia, joita opettajat arvostelevat ja ohjaavat. Tyttö-oppilaat tekevät paljon käsitöitä. He oppivat ruokaa keittämään,

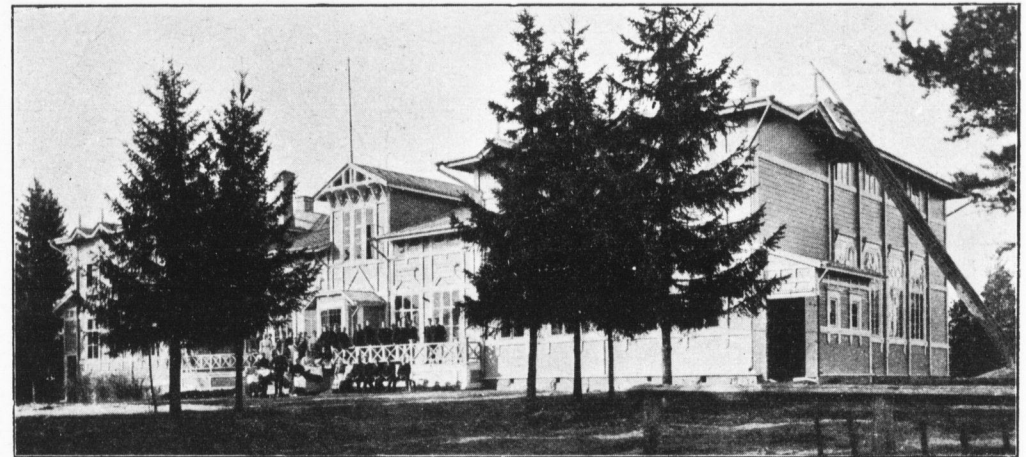
kansalaisiksi, jotka osaavat harrastaa kotinsa, kuntansa ja isänmaansa asioita.

Kansanopisto tahtoo myös opettaa nuoria oppilaitansa rakastamaan isänmaata, Suomen maata. Kansanopisto neuvo, että nuoret voivat

parhaiten palvella isänmaatansa sillä tavalla, että hylkäävät kaiken ruman ja huonon elämän, sekä ajattelevat, puhuvat ja tekevät aina oikein ja kauniisti.

Kansanopiston käyneet pojat ja tytöt voivat

Ilmajoen ja *Limingan* kansanopistot. Länsi-suomen ylioppilaat avasivat samana vuonna opiston *Huittisissa* ja savolaiset *Joroisissa*, joka myöhemmin muutettiin *Mikkeliin*, *Otavan* asemalle. Härmäläisten ylioppilasten kansanopisto avattiin

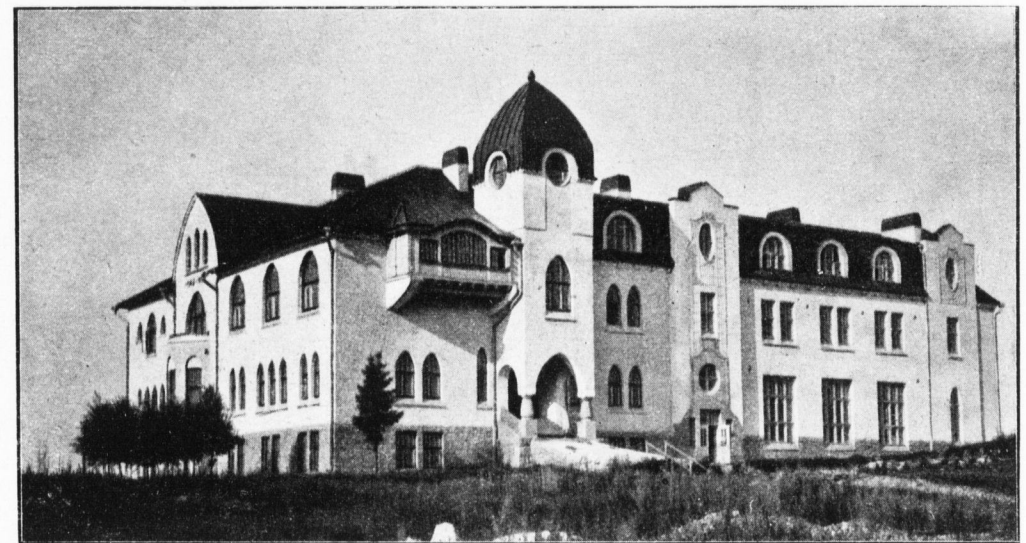

Huittisten Kansanopisto.

sitten kodissaan ja kunnassaan toimia ja elää hyvin. He ovat saaneet sivistystä kansanopistossa.

Suomen ensimmäinen kansanopisto syntyi v. 1890 *Kangasalan* kunnassa. Sen perusti tyttöjä

Lahdessa v. 1893. *Äänekoskella*, *Laukaassa* ja *Sääksmäellä* v. 1894. Viipurilaisten ylioppilasten alkuunpanosta syntyi *Uudenkirkon* opisto v. 1894. Lisäksi perustivat ylioppilaat vielä kansanopistoja: v. 1895 *Maaningalle* (nyt on se muutettu

Lahden Kansanopisto.

varten neiti Sofia Hagman. Hän tahtoi opettaa tytöille käsitöitä ja kotitaloustöitä ja sen lisäksi muuta yleistä sivistystä.

Sitten rupesivat *ylioppilaat* perustamaan kansanopistoja. Ensimmäisinä avasivat pohjanmaan ylioppilaat 2 kansanopistoa v. 1892, nimittäin

Kuopioon *Koivumäelle*), *Niittylahteen* ja *Viro-lahdelle*, v. 1896 *Haapavedelle* ja *Inkeröisiin*, v. 1897 *Vihtiin* ja v. 1899 *Paimioon*. Siis lyhyessä ajassa (ei kulunut 10 vuotta) perustettiin kiireesti 15 suomenkielistä kansanopistoa. Myöhemmin on vielä avattu kansanopistoja: v. 1901

Alatornioon, v. 1906 *Impilahdelle*, v. 1907 *Sörnäisiin* (Helsingissä, kristillinen), *Tuusulaan* ja *Puhokselle* (Kiteelle), v. 1908 *Räisälään* ja *Hartolaan*, v. 1909 *Kankaanpäähän*, *Orivedelle*, *Jämsään*, *Kainuun* ja *Kuusamoon*.

Kansanopistot tarvitsevat paljon rahaa. Niille on rakennettu suuret, kauniit rakennukset. Rakennuksissa on suuret luokkahuoneet, juhlasali (joissa oppilaat myös voimistelevät ja joissa pidetään juhlia, esitelmiä y. m.), johtajan ja opettajain asunto, käsityöhuoneet, keittiö, ruokailuhuoneet sekä oppilasten asunto. Oppilaat asuvat nimittäin opistolla useissa kansanopistoissa. Lahden kansanopiston rakennus esim. maksaa noin 200,000 mk. Usean opiston rakennukset maksavat noin 100,000 mk. Opettajain palkkoihin tarvitsee jokainen kansanopisto noin 8,200—14,500 mk. vuodessa. Varoja kerätään monella tavalla. Opettajat ja oppilaat koettavat pitää juhlia, joissa kerätään varoja. Useat kunnat ja rikkaat ihmiset antavat joka vuosi apua. Ylioppilaat keräävät rahoja kansanopistolle. Ja valtio avustaa niitä myös vuosittain. Mutta on vaikea saada rahaa niin paljon kuin tarvitaan.

Oppilaita oli tänä vuonna kaikissa kansanopistoissa yhteensä 1,226, joista 486 poikia ja 740 tyttöjä. Uudenkirkon kansanopistossa on enimmän oppilaita, nimittäin 101. Koivumäellä on 80, Lahdessa 75, Tuusulassa 70. Kaikkiaan on Suomessa 17,262 henkilöä, jotka ovat käyneet suomenkielisissä kansanopistoissa. Tämä on iloinen asia, että noin moni kansalainen on saanut lisää sivistystä kansanopistossa. Toivomme, että jokainen heistä levittää valistusta ympäristöönsä niinkuin kynttilä pimeydessä. Moni heistä toimii raittiusseuroissa, maanviljelysseuroissa, pyhäkouluissa, laulu- ja urheiluseuroissa, kansakoulujen johtokunnissa, kristillisissä nuoriseuroissa y. m. — Monet kuuromykkätkin tuntevat kansanopistoja. Muutamat kuuromykkät ovat pyrkineet ja päässeet oppilaiksi kansanopistoihin. Tiedämme että ainakin seuraavat kuuromykkät ovat olleet kansanopiston oppilaina: Juho Halonen lisalmelta Maaningalla, Väinö Sihvola Inkeröissä, Tilta Wassi Vesilahdelta Sääksmäellä, Laina Vainola Hausjärveltä Lahdessa. Ehkä on vielä toisiakin, joista emme ole kuulleet.

Joskus viedään kuuromykkäinkoulujen oppilaat katsomaan lähellä olevaa kansanopistoa. Niinpä esim. Oulun km. koulun oppilaat kävivät

katsomassa Limingan kansanopistoa. Muutamissa kansanopistoissa on pidetty kuuromykkäin kokouksia. Niinpä esim. „Hephata“-km-yhdistys piti kokouksiaan monena vuonna Huittisten kansanopistolla siihen aikaan kun maisteri Ignatius oli sen johtajana. Johtajan rouva Elma Ignatius asui silloin siellä ja oli „Hephatan“ puheenjohtaja. Inkeröisten kansanopisto on myös avannut ovensa kuuromykkäin kokouksille. Myöskin Lahden kansanopistossa on ympäristön kuuromykille näytetty opiston rakennukset ja kokoelmat. Kuopion kuuromykkät ovat käyneet Koivumäen kansanopistolla.

„Kuuromykkäin Lehti“ lähetetään myös vuosittain ilmaiseksi kaikkiin kansanopistoihin.

Toivomme kansanopistoista tulevan runsasta siunausta rakkaalle isänmaallemme.

(Tiedot kansanopistoista ovat otetut N. Liakan kirjoituksesta „Otavan“ n:o 4).

H. N.

Niilo Tuppurainen.

Niilo raukka on kuuromykkä-sokea. Kova tauti on vienyt häneltä näön ja kuulon. Puhe myös unhottui pian, sillä Niilo oli vasta 11 vuotias sairastuessaan tulirokkoon.

Mutta Jumala antoi säilyä järjen ja kaikki sielun lahjat. Hän oli antanut niitä Niilolle runsaammin kuin monelle muulle lapselle. Sittenmin ovat Niilon järki, ajatus, muisti ja tunne-elämä jatkuvasti kehittyneet. — Surulliseksi olisi hänen elämänsä kumminkin tullut, jos olisi koko iäkseen täytynyt semmoiseksi jäädä. Mutta Jumala auttoi niin, että hänet toimitettiin kouluun. Ei Niilo olisi voinut olla tavallisessa k. m. koulussa, kun hän on aivan sokea. Mutta Kuopion Vanhain sokeain työkoulussa on joskus ennenkin ollut kuuroja ja sokeita ja sinne Jumala nyt Niilonkin johti.

Elok. 15 p. v. 1910 toivat vanhempansa (kotoisin Kaavilta) Niilon kouluun. Silloin ei hän osannut ollenkaan puhua. Kaksi merkkiä oli vaan joilla annettiin myöntävä tai kieltävä vastaus.

Kun tahdottiin sanoa „ei“ tehtiin suora viiva sormella Niilon olkapäähän. Kun sanottiin myöntävästi, niin piirrettiin ympyrä olkapäähän.

Vanhemmat osasivat häntä kyllä hoitaa, kun olivat tottuneet, mutta vieraille oli se ensin vaikeampaa. Pian totuttiin hoitamaan, sillä Niilo ymmärsi hyvin, mutta mitenkäs ruveta opettamaan? Niilo ei kuule, jos hänelle sanoo jotakin, hän ei näe, jos hänelle viittaa, eikä hän voi puhua vaikka ymmärtäisikin. — „Kun ihmisellä on järki, saadaan hänet oppimaan, vaikka kaikki aistit puuttuisivat“, sanoi eräs vanhempi aisti-vialliskoulun opettaja. Ja niin se näkyy olevankin.

Niilo oli osannut lapsena lukea, kirjoittaa, laskea, laulaa ja leikkiä. Oli ennättänyt käydä kansakouluakin vaikka oli vasta 11 vuotias. Paljon oli hän oppinut raamatunhistoriasta, katekismuksesta ja muista hyvistä kirjoista. Tarkoin oli hän kaikki muistoonsa kätkenyt.

Tämä oli kaikki onneksi Niilo rukalle. Niiden tietojen pohjalle voitiin uuttaa opettaa. — Mutta miten alkaa? — Siihen oli keino valmistettu. Hän oli ulkomuistista vuoleskellut puusta ja nahasta kirjaimia ja numeroita. Niiden avulla opittiin ensin sokeain pistekirjaimet. Niilon käteen annettiin oma kirjain, vietiin sormi näkevään korkeaan kirjaimeen ja sitten pistekirjaimeen. Sokeain kirjoitusta harjoitettiin samalla tavalla ja jo syyskuun lopulla kirjoitti Niilo ensimmäisen lauseen omasta ajatuksestaan: „Jumala, Jeesus ja opettaja on hyvä“.

Molemmiin puolinen ilomme oli suuri. Nyt keskustelimme kirjoittamalla. Mutta sokeain kirjoitus on hitaampaa kuin näkevän kirjoitus. Esitin että alkaisimme sormilla puhua. Niilo ei ensin sitä hyväksynyt. Piti kai liian vaikeana. Mutta kun ei siinä muu auttanut, alkoi hän opetella. Sekin edistyi hyvästi. Syyslukukauden kuluttua taisi hän kirjoittaa, lukea ja tuntea sormipuheen. Mutta suun puhe oli poissa. Näön ja kuulon saannin toivoa ei ollutkaan.

Silloin rupesi k. m. koulun opettajatar neiti A. Nyström paljoin muiden töittensä ohessa opettamaan Niiloa puhumaan. Ystävällisesti, ahkerasti, uhrautuvasti harjoitti hän tunti tunnilta kahdesti viikossa ja Niilo lausui äänen, tavun, sanan, toisen toisensa perään. — Samaa harjoitusta on toinen k. m. koulun opettajatar, neiti Anni Jotuni samalla uhrautuvalla väsymättömyydellä jatkanut ja nyt meidän kaikkein iloksi Niilo puhuu aivan selvästi ja hyvästi. Hän ei siis enään ole kuuro-mykkä-sokea, mutta on vieläkin kuuro-sokea. — Itsekin sanoi hän, kun

oli oppinut puhumaan: „en olisi uskonut että puhuminen on niin suuri taito, kun se näkyy olevan“.

Paljon on meillä koulussa ollut Niilosta hauskuutta. Ensin meidän sokea työmestari epäili voivansa häntä opettaa, mutta kun Niilo pian oppi kaksi sanaa: „antakaa työtä“, ovat he hyvin tulleet keskenänsä toimeen. Käsitöitä, monenlaisia koreja on hän oppinut jo ominneuvonsa tekemään. Kerran neuvottuna muistaa hän opetuksen. Niilo on tiedonhaluinen ja tark-

Niilo Tuppurainen.

kaavainen. Kun ensikerran mentiin rautatien poikki Puijolle, heittäysi hän kiskoille tutkimaan tietä. Kouluhuoneen seinät mittaili hän sylellään (käsillään) ja koitteli hampailla, onko ne kiveä vai puuta. Pian tunsikin hän kaikki opettajat ja toverit. Kullakin oli oma merkkinsä. Työmestaria koitti parrasta, hoitajaa tukasta, minulta etsi sormukset ja joka tovereilla oli omat merkkinsä. Näkemättömäin talutettavaksi ei Niilo koskaan antautunut, ennenkun oppi tuntemaan sen luotettavuuden.

Niilo on nyt 18 vuotias. Kooltaan on hän paremmin pieni ja hinterä, mutta ajatuksiltaan vakaa. Toisinaan on hän vähän lapsellinen ja luulee liiankin paljon itsestään, mutta pian huomaa turhuutensa ja vakaantuu mielessään.

Kristillismielinen on hän koko sydämeltään, nöyrä ja hyvä ajatuksiltaan, vaikka tietysti siinäkin koteloon suletussa sielussa inhimilliset myrskyt myllertävät.

Nyt toukok. 26 p. sai hän päästötodistuksen Kuopion Vanh. sok. työkoulusta ja 28 laski pastori Nyberg hänet p. ehtoolliselle k. m. koulun oppilaiden kanssa. Vakavasti on Niilo valmis-tautunut tätä juhlallista hetkeänsä varten.

Onnellisena pitää hän nyt itsensä, kun Jumala on johdattanut hänet sokeain ja kuuroin ystäväin huomioon ja niiden kautta tehnyt hänenkin henkisen elämänsä elollisemmaksi. K. M. Auttajayhdistys on avustanut Niilon puheopetusta. Koulussa tuntee hän saaneensa niin paljon hyvää että itsekin lausui: „Kyllä tämä koulu on ihmeellinen, kun täällä sokeallekin avataan taivaan valtakunnan akkunat“. Entisestä olostansa lausui hän kerran: „Ennen olin minä kaikkein onnettomin ihminen maan päällä. En voinut puhua, lukea, kirjoittaa enkä tehdä työtä. Minä aivan itkin, kun ymmärsin ruveta kohtaloani suremaan, eikä mitään pelastusneuvoa näkynyt. Toisinaan vihollinen kiusasi minua että olisin tahtonut mennä pois maailmasta“. —

Sopimatointa leikkiä en ole Niilossa huomannut. Omatuntonsa on valvovainen ja arka. Hupaisia, leikillisiä lauseita kyllä joskus puhuttaa kirjoitukseen. Esim. kerran, kun pallokarttaa tarkastettuaan käskin hänen kirjoittaa, mitä hän ajattelee siitä, kirjoitti Niilo: „Olen iloinen kun maa on pyöreä. Olen aina luullut olevan sen litteän kuin kiekon, ja jos laidalle menee niin putoaa“. Sanoin hänelle kohta:

„Kyllä se on pyöreä, vaan siinä on niin jyrkkiä kyhmyjä ja koloja, että saat aina olla varuillasi“ Niiloa nauratti.

Toiset oppilaat ovat Niilolle olleet kaiken aikaa hyviä ja useammat ovat opetelleet Niilon sormikieltä. Kun hän tuli kouluun, oli täällä eräs kuuro-sokea tyttö. Kun tyttö kuuli, että Niilo voi puhua, rupesi tyttö itkemään, ettei tahtonut lakatakaan: „Minä osaan puhua, mutta Niilo raukka ei osaa puhuaakaan, voi Niilo raukkaa“ lausui hän aina itkunsa seasta.

Surullinen ja sääliittävä olikin Niilo raukan kohtalo. Ymmärtäväinen sielu oli sullettu pimeään aukottomaan koteloon. Tauti oli runnellut ruumiin. Yksinäisenä ihmisten keskellä, sanatonna, valotonna täytyi hänen vaeltaa. Ijankaikkisuus

toivokin alkoi loppua, kun ei mistään päin saanut janoavaan kaipuuseensa tyydyttäviä vastauksia.

Kun hän muistelee niitä aikoja ja vertailee tähän nykyiseen oloonsa, joka meistä täysiaistista on hyvin puutteellista, panee hän kätensä ristiin ja sanoo:

„Minä kiitän Jumalaa, kun olen niin onnellinen“. — „Onnellinen“, kaiku minunkin sielussa katsoessani häntä. Hänen ulkonainen ihmisensä, ruumiinsa on kyllä turmeltunut, eli kaikin puolin suljettu. Mutta hän koettaa Jumalan avulla kasvattaa sisällistä ihmistensä kelvolliseksi siihen elämään, jossa ei enään katkeruudella ja surulla tarvitse muistella valottomassa, aukottomassa kotelossa asuttua aikaa, vaan jossa todella kuuro-sokealiekkin „avataan taivaan valtakunnan akkunat“.

Liisi Kivioja.

Pieniä näytteitä Niilo Tuppuraisen kirjoituksista.

Kesälupa 1913.

„Tämä kesäaika oli minulla iloinen. Minun kotona on kaikki hyvää. Siellä sain minä kävellä vapaasti kaikkialla. Minä istuin toisinaan kammarissa päiväkausia kirjoittamassa. Se oli minusta iloista. Minulla on siinä toimessa matala pöytä ja matala istuin. Pöydän päälle on kiinnitetty suuri kiiltävä paperi ja akkunassa oli kaulisväriset verhot“.

2) „Syksyllä minä istuin ahkerasti kuusen alla. Siinäkin oli hupaista, kun kuusen oksat varjosivat ja muistuttivat juhlallisuutta.

Tähän asti on Jumala minua niin hyvin auttanut. Minun pitää myös mielelläni häntä kiittää, mutta ylikaiken minä kiitän Jumalaa siitä, että Hän on ottanut minut lapsekseen ja niin minun toivoni on Hänessä tulla autuaaksi.

Kuopio 1. 10. 1913.

Niilo.

Niilo rakastaa runoja.

Psalmiit ovat hänestä kuin ihanaa soittoa ja Wänrikki Stoolin tarinat kaunistaa musiikkia. Yhteenaikaan olin ihan pulassa, kun olisi pitänyt selittää hänelle runomitoista ja sävelistä. Se oli vähän vaikeaa, eikä ollut aikaa perinpohjaisiin selityksiin. Kerran haaveksi hän kovasti ylioppilaaksi pääsemistä, vaan monista syistä täytyi meidän siitä ajatuksesta luopua.

Vanh. sok. työkoulun kirjat on hän kaikki luke-nut moneen kertaan ja muistaa niistä hyvin paljon. Itse on hän kirjoittanut paljon ajatuksiansa ja sidottanut kirjaksi. Yhden nimi on: „*Nuoruuden aikojen ajatusten muistopatsas*“.

Niilo runoilee myöskin, mutta ei ne kestä aina lievääkään arvostelua.

Tässä näytteeksi muutama värsy paremmin onnistuneesta, jonka hän kirjoitti silloin kuin Sok. koulun opett. neiti I. Lyytikäistä haudattiin.

Hautajaisten johdosta 22. 3. 1914,

Sain tiedoks' kuolon sanoman.
Ei korvan kuulla voi,
Mutt' puheen kuulumattoman
tuo sormipuhe toi.

Nyt koko illan aattelen:
Ois halu laulamaan,
ja kyynelvirta poskille
nyt tahtoo juoksemaan.

Kun meidän seura-joukosta
on rakas jäsen pois.
Tämän rakkaan kuolosta
nyt halu laulaa ois.

Kun olen kuuro-sokea,
eik' liioin puhe soi,
en saanut häntä tuntea,
nyt kuolo tutuks' toi.

Vaan oppilaansa laulelee
nyt muistoks hetken tään,
Kun aikaa kuluu hetkinen
niin mekin lähdetään.

Kuuromykkäin koulun loppuessa.

Kuopion kuuromykkäink. toveriliiton lehdestä.

Käy illan vieno hämy
yl' kauniin Kallaveen,
ja tuomet kuvastuupi
sen kalvoon rauhaiseen,
ja auer kesäillan
luo hämyn lempeän,
vain kellot kaukaa kaikuu
yl' veden siintävän.

*Nyt nuorukainen astuu
luo rannan rauhaisen,
miss' hiljaa sorsaparvi
vain soutaa lahdellen;
on muodossansa murhe
ja katse sumuinen,
se kuvan selvän luopi
tunteista sydämen.*

*Hän aatoksissaan istuu
nyt tuomen juurellen
miss' kevään kielot uinuu
vienosti tuoksuen;
mit' siinä aattelepi
ei tiedä yksikään,
ei tiedä, miksi suru
nyt raastaa sydäntään.*

*Ei kielin voi hän laulaa
sydämen tunteitaan,
— hän kuuromykkä oli
ja muistaa kouluaan;
nyt lapsuutensa päivät
on vienyt ajanvuo
ja nuoruuselon taiston
se hänellekin tuo*

*Nyt ilman koulun hoivaa
hän joutuu maailmaan,
ei tiedä, mitä tuopi
viel' elo mukanaan;
— on elonmeri aava,
ei siellä rauhaa saa
ja katse ystävien
vain harvoin lohduttaa.*

*Siks kesäillan hämyyn
hän hiipii yksinään,
ja murhe ahdistaa
nyt hänen sydäntään,
— ei tiedä, mistä turvaa
hän silloin saada voi,
kun elon myrskytuulet
vinhasti karkeloi . . .*

*Mieleensä silloin muistuu
mit' oppi koulussaan,
ja ääni opettajan
viel' kuiskaa rinnassaan:
»äl' epäilykseen vaivu,
ain' Herra auttavi,*

*tahtonsa alle taivu,
Hän on sun turvasi, —»*

*Ja rohkeasti nostaa
hän katseen ylöspäin:
»mitäpä tuosta, jospa
onnesta orvoks' jäin;
ei maailmassa koskaan
saa rauhaa pysyvää,
vain harvan hyistä rintaa
sen tuulet lämmittää.»*

*Süs aina rientäkäämme
päin määrää jalompaa,
ja lietsokaamme tulta
jääkylmään maailmaan;
— On kaunis elonmäärä,
se elää kannattaa.
Voimamme heikot saakoon
Jumala, Synnyinmaa!*

Mikko Suuronen.

Kansanopistokirje.

(Pikakirje).

Kun tätä kyhään, niin hipii aivoon alakuloi-
nen ajatus: vielä yksi viikko, sitten erotaan pois
tämä rakkaaksi käyneestä „suurkodista“, jossa
saimme vietää monta unohtumatonta, sisältö-
ja muistorikasta hetkeä. Miten oudolta tuntuu
jättää tämä opisto ja erota tovereista sanan
syvimmissä merkityksessä. Toverihenki on
lämmän, vilpitön ja avomielinen. Toveriside on
luja ja kuitenkin meidän täytyy erota toisistam-
me ja opettajistamme, jotka ovat olleet kuin
tovereita meille huolimatta asemansa erosta.
Ikävällä mielellä lopetamme tunnit ja luennot,
joita johtaja itse piti. Miten hartaasti toivoisin
vielä saada seurata noita henkeviä ja laajatietoi-
sia rakastettavan johtajan luennoita. Elämän-
viisautta kuvastuu johtajan joka sanassa ja sy-
dämessäni ihailen häntä. Hän on sangen sivi-
sityn henkilö ja kirjailija. Täällä opettajat ovat
henkisesti lahjakkaita, miellyttäviä, joten saa
paljon oppia heidän johdollansa. Ja kuitenkin
tämän kaiken täytyy loppua. — — Yksi toivo
sittenkin lohduttaa, nimittäin se, että ensivuon-
na keväällä tapaamme kaikki toverit täällä, jos
elämme.

Täällä elämämme hurisi niin vinhasti. — Mel-
kein joka sunnuntai toimeenpanemme omia iltamiamme, kuten toveri-, raittius-, maamies- ja naisyhdistyksen iltamia. — Äskettäin pitivät meidän pojat oikein hauskan maamies-iltaman kutsuen meitä naisia vastavieraiksi, sen johdosta, että emäntäpäivänä kestitsimme poikatovereita vierainamme. Nyt he esiintyivät iltamassa „tottuneina emäntinä“, ilman naisapua. Valkoiset hihat, päähine ja esiliina naurettavan kummallisesti liehuivat ja lepattivat. Toveriyhdistyksessä opimme laatimaan sääntöjä, pöykirjoja, lupahakemuksia viranomaisilta y. m. Paljon oppimista siinä on, samoin raittiusyhdistyksessä. Meillä on omat Toveriyhdistyksen ja Raittiusyhdistyksen merkit. Toveriyhdistyksen omintakeinen sanomalehti „Toverien ääni“ ilmestyy joka toinen viikko.

Mainittakoon vielä, että Kalevajuhlaan oli tullut Helsingistä tohtori Laurila rouvineen. Rouva Laurila on kuuromykille tuttu, kun hän on Kuopion k. m. koulun johtajan ja valtiopäivämies Killisen tytär. Myös monta tunnettua neroniekkaa kävi täällä esitelmöimässä. Äskettäin vieraili meidän opistossamme alle kymmenkunta maahenkistä, iloluontoista ylioppilasta pari päivää.

Täällä meillä on tuntia kemiassa, yleishistoriassa, terveysopissa, kirjallisuudessa, yleis-taloustaantieteessä, käsityö-opissa y. m. aineissa. — Tohtin vielä mainita, että opettaja Alli Blomstedtillä on eräs serkku, nimeltä nti Elli Levon, joka oli yhden vuoden ollut Jyväskylän k. m.: koulun opettajana ja nyt käy usein Vaasassa k. m. yhdistyksessä, niin kertoi opet.: Blomstedt. — — Usein me teemme lyhyitä opintomatkoja Lahden ympäristölle: Orimattilaan, Hattulaan y. m. Nyt täytyy lopettaa tämä löpöttelyni, kun ei järkeni keksi mitään aihetta enää. Hauskaa kesää vaan!

Lahden kansanopistolla 27. 4. 1914.

Laina Wainola.

Muistelmia matkani varrelta.

Lupaukseni mukaan kerron nyt Kuuromykkäinlehden lukijoille matkastani Ruotsissa ja Tanskassa. Mielelläni puhuisin niistä hauskoista kuuromykkäin kouluista, missä kuuntelin ope-

tusta, mutta sitä en voi tehdä sillä silloin tulisi kertomukseni liian laajaksi. Kerron vaan sellaista laitoksista, jotka ovat harvinaiset (joita on vähän).

Huutikuun 13 päivänä kello 1/29 illalla lähdin Turun satamasta Bore laivalla. Ilma oli hyvä, mutta koleanlainen (vähän kylmä). Juhlallisesti kulki laiva eteenpäin ollenkaan välittämättä suurista jääpalasista, jotka hankautuivat sen sivua vastaan. Tästä syntyi sellainen pauhina ja kohina, ettei yöllä voinut ajatellakaan nukkumista. Aikaiseen aamulla menin ylös laivan kannelle ihailemaan luontoa. Näin silloin hämmästykseni, ettei Ruotsin puolella ollut yhtään jäätä. — Tukholman kaupunki on komean näköinen, kun sinne tulee laivalla. Suuret, kauniit rakennukset, kirkot ja kuninkaalliset linnat näkyvät pitkän matkan päähän. Kaupunki on hyvin kaunis. Se on kahden veden rannalla. Siellä on paljon kauniita rakennuksia, suuria puistoja, joissa on muistopatsaita, suihkukaivoja ja kauniita kukkia. — Täällä oli paljon enemmän kevät kuin meillä Suomessa. Puut ja nurmikot rupesivat viheriöitsemään ja ulkona kasvoi monenlaisia kukkia, mutta ei se ollut ihme, sillä ilma oli niin kesäinen ja lämmin. Ihmisetkin olivat kesä-vaatteissa.

Tukholmassa viivysin yhden viikon ja paljon sain sekä nähdä että kuulla uutta. Kerron nyt vaan käynnistäni Tysta skolan nimisessä kuuromykkäin koulussa. Tämä koulu oli ennen Tukholman kaupungissa, mutta 2 vuotta sitten se muutettiin uuteen rakennukseensa Lidingön saarella. Tällä saarella on iso huvilakaupunki, ja asuu siellä nyt paljon ihmisiä kauniissa huviloissaan, jotka näkyvät puitten välistä. Lidingö on 3/4 tunnin matkan päässä Tukholman kaupungista. Sinne kuljetaan ensin raitiovaunulla sitten höyrylautalla erään salmen yli.

Tysta skolan teki hauskan vaikutuksen jo ensi näkemällä (heti, kun sen näki). Se on valkoinen, kaksi- ja kolmikerroksinen kivirakennus, jonka ympärillä on kaunis ja hyvin hoidettu puutarha. Rakennuksessa on paljon huoneita, ja ne olivat valoisat, kauniisti sisustetut sekä hyvin aistikkaat.

Johtajatar, neiti Ahlberg, ja kaikki opettajat asuvat koulussa jonkatähden se tuntui enemmän kodilta kun koululta.

Tytöillä on monta makuuhuonetta niin, että

korkeintaan 8 tyttöä asuu samassa huoneessa. Nämäkin huoneet olivat hyvin kodikkaat, sillä useimmilla tytöillä oli esillä omia, pieniä esineitä ja valokuviaan.

Tysta skolan on jatkokoulu tytöille, jotka ovat jo lopettaneet koulunsa tavallisissa kuuromykkäinkouluissa. He saavat täällä oppia enemmän tavallisista koulu-aineista, mutta sen lisäksi vielä ruuanlaittamista, siivoamista, pesua, silitystä, liina- ja leninkiompelusta, ja kutomista.

Kuutelin ensin koulu-opetusta monessa aineessa. Hyvin ja reippaasti vastasivat tytöt kysymyksiin. Osasivatpa myös itsenäisesti kertoa luetusta aineesta.

Senjälkeen menin pesu- ja mankeli tupaan, jossa tytöt paraikaa vetivät ja mankeloivat vaatteita. Täällä oli mukavat koneet ja kuivauslaitokset. Tytöt näyttivät tyytyväisen näköisiltä, ja näkyi työ sujuvan hyvin ja nopeasti.

Sitten olin koulukeittiössä, missä 7 tyttöä oli kiireessä työssä. Kaksi tyttöä leipoi vehnäleipää, kaksi laittoi pieniä leivoksia; toiset laittoivat ruokaa opettajattarelle, toiset taas kumppaneilleen. Tytöt olivat siistinnäköiset puhtaissa pumpulipuvuissaan, valkoisissa esiliinoissaan ja päähineissään. He olivat vähän juhlallisen näköiset, sillä heidän tuli laittaa ruokaa vieraille. Mutta heidän ei tarvinnut hävetä ruokaansa, sillä kun kello 3 istuimme päivällispöytään syömään tyttöjen keittämää ruokaa, täytyi meidän sanoa, että se oli hyvin maukasta ja hyvää. Pöytäkin oli sievästi katettu ja kukilla koristettu. Eräs tytöistä tarjosi meille ruokaa, ja hän teki sen hyvin ja hiljaa.

Ilma oli mitä hertaisin kesä-ilma. Hilpeästi keskustellen ja kahvia juoden kauniissa puutarhassa, kului aika jo iltaan. Minun täytyi sentähden lähteä pois kiitollisena koulun johtajattarelle, joka niin ystävällisesti oli näyttänyt minulle koulun.

Paljon voisin puhua tästä koulusta, mutta senkin täytyy jäädä. Sen vaan tahdon sanoa että luulen tyttöjen paljon oppivan koulussa, sillä koulun järjestys oli erinomainen. Oppilaat ovat 2 vuotta tässä koulussa ja ei heidän tarvitse maksaa oppimisestaan ja täällä olostaan mitään, vaan on se kaikki maksutonta. Joka vuosi pyrkii sinne paljon oppilaita. Suomestakin on siellä ollut joku tyttö oppimassa.

Huhtikuun 21 päivänä lähdin Tukholmasta

Örebro nimiseen kaupunkiin, jossa myös on kuuromykkäinkoulu. — En voi puhua enempää tästä kauniista kaupungista ja hauskaasta koulusta, sillä minun täytyy kiirehtiä eteenpäin Vänersborgin kaupunkiin. Se on Ruotsin suurimman järven, Vänerin, etelärannalla. Siellä minä asuin kuuromykkäin koulussa, ja tulin sentähden tunteemaan sen ja oppilaat hyvin.

Lähellä tätä kuuromykkäinkoulua, oli suuri laitos heikkolahjaisia sokeita ja sokeita-kuuromyksiä varten. Tämä koulu on hyvin kodikas ja sievä. Kaikki uutimet, pöytäliinat, huonekalujen päälliset ja matot olivat oppilaiden kutoamat. Ihmetellen katselin näitä esineitä, sillä ne olivat niin kauniit ja hyvin kudotut. Tässäkin koulussa asuivat opettajattaret.

Säälän nähdessäni noita raukkoja, sillä monella heistä oli paitsi sokeus monta muutakin ruumiin vikaa. — Eräs pieni tyttö esim. ei osannut ollenkaan kävellä kouluun tullessaan, sillä kotona ei kukaan opettanut häntä, vaan sai hän yksinään istua nurkassa kaikki päivät. Kauvan hän ei ollut koulussa, ennenkuin hän käveli jo hyvin. Hän tuli iloisesti juosten opettajan luo, joka käveli minun kanssani käytävässä, kiipesi hänen syliinsä, syleili häntä ja sanoi: „rakas Ellen täti, sinä olet niin herttainen“. Hänen pienet kasvonsa loistivat hänen näin sanoessaan. Tyttönen tunsikin saaneensa hyvän kodin ja hoidon ja rakkaan opettajan.

Monet oppilaista ovat kouluun tullessaan hyvin taitamattomat ja ymmärtämättömät, sillä ei kukaan ole heitä opettanut kotona. Niinpä monet heistä eivät voi pukea itseään, monet eivät edes osaa itse syödäkään. Paljon kärsivällisyyttä ja rakkautta täytyy sentähden opettajilla olla, jotta he jaksaisivat opettaa heitä. Kun oppilaat sitten oppivat itse peseytymään, pukeutumaan ja syömään ovat opettajat hyvin iloiset. Vähitellen oppilaat sitten oppivat yhtä ja toista. Ensin opitaan helppoja asioita sitten vaikeampia. Sitten he saavat oppia monenlaisia käsitöitä, voimistelua, laulua, lukemista ja kirjoittamista sokeain kirjaimilla. — Ne oppilaat, jotka ovat enemmän edistyneet, saavat myös auttaa pienemmissä taloustöissä.

Kun näin, miten onnettoman näköiset monet olivat, ihmettelin, kun he osasivat lukea ja kirjoittaa niin sujuvasti. Kuuntelin myös oppilaiden laulua. He lauloivat opettajan johdolla mon-

ta kaunista laulua. Tuskin voin olla kyyneliä vuodattamatta (itkemättä), kun lapset lauloivat erään laulun, jossa he puhuivat siitä, miten he kerran laulavat vielä paremmin, kun he pääsevät taivaaseen, ja heillä on terve ruumis ja terveet silmät, joilla he saavat katsella rakasta Jeesustaan. Minä kysyin laulun loputtua: „uskotteko te, että te voitte taivaassa nähdä Jeesuksen?“ Koko lapsijoukko vastasi silloin iloisesti: „me uskomme sen, ja me tahdomme mennä taivaaseen Jeesuksen luo“. Jumala auttakoon heitä tulemaan taivaaseen, missä ei ole kipua eikä tuskaa!

Sokeita-kuuromyksiä oli koulussa 14. Niistä oli kaksi hyvin oppivaista nim. Malla ja August. Tyttö (Malla) esim. vastasi opettajan tekemiin kysymyksiin hyvin puhumalla. Opettaja taas „puhui“ sormi-aakkosilla hänen käteensä.

Raskasta ja vaikeaa on työ tässä koulussa, ja on opettajilla sentähden monta raskasta hetkeä, mutta minusta tuntui siltä, että Jumala oli siunannut heidän työtänsä hyvin. Liikuttavaa oli nähdä, kuinka hyvä suhde oli opettajien ja oppilaiden välillä. Oppilaiden kasvot loistivat ilosta, kun opettajat puhuivat leikkillisesti heidän kanssansa. Ensin oppilaat ujostelivat minua, mutta pian he tutustuivat ja kysyivät paljon Suomesta.

Toukokuun 7 päivänä matkustin Vänersborgista yhä etelämpään. Kaikki edelliset rautatiematkan muistuttivat paljon Suomea, mutta tämä rautatiematka oli aivan erilainen kuin muut. Juna kulki nyt Ruotsin eteläisimmän maakunnan, Skånen, läpi. Tämä maakunta on aivan tasaista maata. Niin pitkälle, kun silmä kantaa (näkee), näkee vaan peltoja ja niittyjä, joiden keskellä on maalaistalot. Nekin ovat aivan toisenlaiset kuin Suomessa. Ne ovat hyvin matalat, kivistä, valkoiseksi rapatut ja tiili- tai olkikattoiset. Metsää ei ole ollenkaan. Puita kasvaa vain rakennusten ympärillä. Ne ovat sinne istutetut suojaamaan tuulelta, sillä tasangolla tuulee usein kovin. Paitsi näitä puita on myös tasangolla omituisia puita, jotka ovat istutetut eri isäntien maiden ympärille jonkinlaisiksi rajamerkeiksi eli aitauksiksi. Ne ovat hyvin kummallisen näköiset, sillä ne leikataan usein, sitten oksat tuulella heiluvat joka ilmansuunnalle joten puut näyttävät pörhöisiltä kuin kampaamattomat lasten päät. Kun aitoja ei ole, niin kaikki eläimet

lehmät, hevoset, lampaat y. m. ovat kiinni sidottu paaluihin maassa ja sirretään sitä mukaan kun ne ovat syöneet ruohon ympäriltään. — Skåne on hyvin viljavaa maata ja saadaan sentähden joka vuosi paljon viljaa ja heinää. —

Lundin kaupunkiin tulin myöhään illalla ja vietiin minut heti asumaan kuuromykkäin koululle. Koulun ympärillä on ihana puutarha, jossa kasvoi muun muassa lämpimienkin maiden kasveja, niinkuin esim. viiniköynnös. Ja sanoi koulun johtaja, että kypsyivät viinirypäleet hyvin ja tulivat oikein makeiksi.

Ilma, joka pitemmän aikaa oli ollut kylmä ja sateinen, muuttui nyt lämpöiseksi ja kesäiseksi. Yhtäkkiä rupesivat omena-, päärynä-, ruusu-, ja kastanjapuut kukkimaan. Nautin kovin tästä ihanuudesta täällä. Sainpa vielä kuulla satakielenkin laulavan! Se on lintujen joukossa paras laulaja ja ihmetellen kuuntelee ihminen sen kauniita ja monenlaisia ääniä.

Mutta ei ainoastaan koulun ympärillä ollut näin ihanaa, vaan myös kaupungissa oli kauniita puistoja, ja melkein joka talossa kasvoi puita ja kukkia. Lundin kaupunki miellytti minua hyvin. Sen vanhat, matalat, tiilikattoiset kivirakennukset ja kapeat kadut tekivät niin vanhan ja juhlallisen vaikutuksen, joten Lundin kaupunki on aivan erilainen kuin muut Ruotsin kaupungit. Siellä on monta vanhaa rakennusta m. m. Tuomiokirkko, joka on rakennettu vuonna 1080 ja on siis 834 vuotta vanha! Tämä kirkko on hyvin mahtava, muistuttaa paljon Tuomiokirkkoa Turussa. Sen alla on iso hautausholvi, johon on haudattu paljon aatelisia, rikkaita ihmisiä ja piispoja. Paitsi hautoja on siellä myös paljon vanhoja muistoja n. k. eläinten ja jättiläiden kivikuvia y. m.

Eräs laitos, josta vielä tahdon puhua syystä, että senlaista ei ole Suomessa, on kuuromykkäinkoulun johtajan, herra J. Bergqvistin, 2 vuotta sitten perustama Maanviljelys- ja Käsityöläiskoulu sekä Työ- ja Hoitokoti. Tämä laitos on noin 2½ kilometrin matkan päässä Lundin kaupungista eräällä maatilalla, jonka nimi on Råbylund. Paitsi päärakennusta kuului siihen vielä puutarhurin-, työnjohtajan- ja oppilaiden asunto rakennus sekä monta ulkokuonerakennusta n. k. navetta, talli y. m. Asuinrakennukset olivat hauskat, valoisat ja kodikkaat.

Maatilaan kuului suuret pellot, niityt, ja iso puutarha. Maanyljelysoppilaat saivat työskennellä niissä puutarhurin ja työnjohtajan johtamina. — Navetassa oli 10 kaunista, hyvärotuista lehmää, jotka lypsivät erinomaisesti. Tallissa oli 6 hevosta, muitakin eläimiä oli n. k. sikoja, vuohia ja kanoja. Oppilaiden tehtävä oli myös hoitaa nämä eläimet. Kesällä maanviljelysoppilaat eivät käy koulua, mutta talvella saavat he myös opetusta laskennossa, lukemisessa, kirjanpidossa y. m. aineissa.

Käsityöläisoppilaita opetti suutari-, räätäli- ja puuseppämestarit. Sitäpaitsi opetettiin heillekin samoja koulu-aineita kuin maanviljelysoppilaille.

Tähän laitokseen pääsivät vapaa-oppilaiksi kaikki ne kuuromykkä nuoret miehet, jotka kuuluivat tähän kuuromykkäinkoulu piiriin. Paitsi vapaata asuntoa, ruokaa ja opetusta, saivat he myöskin vaate-avustusta. Ne oppilaat taas, jotka eivät kuuluneet tähän piiriin, saivat kaikesta tästä maksaa 300 kruunua eli 430 Suomen markkaa. Koulu kestää 2 vuotta.

Mutta paitsi näitä oppilaita asui myös laitoksessa vanhoja, sairaita ja kodittomia kuuromykkä naisia ja miehiä. He olivat Työ- ja Hoitokodin asukkaita. He saavat ruokaa, vaatteet ja hoidon ja saavat asua täällä kuolemaansa saakka. Tyytyväisen näköisiä olivat nämät vanhukset, jotka vanhoina päivinä saivat hyvän hoidon.

Ihmetellä täytyy johtajan, herra Bergqvistin suurta tarmoa, sillä tämä suuremmoinen laitos on kokonaan hänen ansionsa ja huolimatta monesta työstään, tekee johtaja Bergqvist paljon työtä rakkaan laitoksensa hyväksi.

Olin hyvin iloinen siitä, että matkani vei minut Lundin kaupunkiin, sillä siellä oli paljon oppimista ja näkemistä.

16 päivänä toukokuuta matkustin sieltä Kööpenhaminan kautta etelä Tanskaan, Frederician kaupunkiin, missä vielä olen. Täällä on 2 etevää ja suurta kuuromykkäinkoulua, joissa joka vuosi on monta kuuromykkäin opettajaa eri maista oppimassa. Suomestakin on täällä ollut monta opettajaa.

Kuuromykkäin koulu sijaitsee kauniilla paikalla, kaupungin ulkopuolella, kauniissa puistossa meren rannalla. Täällä on nyt suloista, kun ruusut ja syreenipuut kukkivat.

Täältä lähetän teille kaikille terveiseni, ja toivotan teille virkistävää ja hyvää kesää.

Fredericiassa, 27 p. toukokuuta 1914.

Ellen Drake.

Muutamia muistoja.

Aika vierii loppumatonta rataansa myöten, mutta muistot, ne elävät.

Sen johdosta, että opettaja Aapo Jukola täytti äsken viisikymmentä vuotta, piirtelen muutamia muistoja siitä koulu-ajastani, jolloin olin hänen oppilaansa.

Kuinka niin tuttu onkaan tämä nimi, niin tuttu ja läheinen, sillä hän oli meille kuin oma isä. Häneltä emme peittäneet omia asioitamme, saatoimme tyhjentää kaikki ajatukset ja mietteet hänelle ja hän ymmärsi mukautua oppilaiden lapsellisuuksiin, kun ne olivat viatonta laatua. — Hän lakkaamatta jakeli vastauksia kysymyksiimme. Miten mielimme painuivatkään hänen monet kauniit kertomuksensa! Minä, kun olen harras kirjatoukka, usein toistin itsepäisesti pyyntöäni hänen jatkamaan kertomuksiansa. Ellei se auttanut, niin aloin urkkia ja kärkeillä kaikenlaisia tiedonmuruja ja kylläpä minä „ressukka“, kuten opettaja leikkisään nimitti minua, olen vaatinut opettajalta kärsivällisyyttä. „Voi, kun tämä tunti menee hukkaan“, valitteli opettaja usein. Hän antoi mielellään omia kirjojansa lainaksi meille, jotka olimme niin kärkeäkirjoille ja selitteli niiden sisältöä niille, jotka eivät ymmärtäneet. — Usein pistäydyimme opettaja Jukolan kotiin, jossa olimme kuin kotona. Siellä herttainen rouva Jukola (opettaja Palomaan sisar) oli meille aina ystävällinen ja vieraanvarainen ja Martti sekä pikku Martta, heidän lapsensa, ymmärsivät meitä aivan kuin olisivat kasvaneet kuuromykkäin keskuudessa. — Varsinkin selvän elävä ja unohtumaton muisto vielä kangastelee aivoissamme: Piikkiön matka, jonka me, kaikki luokkatoverit opettajan kanssa taivalsimme jalan Turusta Piikkiöön, hänen kesäkotiansa. Matkaa oli 17 kilometriä Turusta Piikkiöön, mutta emme huomanneet väsymystämme, sillä innostus kaikkien ylläpiti meidän voimiamme. Matkalla opettaja kertoili ja selitteli lakkaamatta kasveista

maisemista y. m., mitkä silmiimme sattuiivat ja aiheuttivat keskustelua, kehoittaen vuorostaan meitä kysymään jotakin, mitä tahdoimme tietää. Sillä tavalla hän synnytti meissä tiedon- ja opinhalua. Saapuessamme perille, tarjottiin meille päivällistä. Miten viileä, hyytelöinen piimä virvoitti väsyneitä! Me kovasti popsimme tuoretta ruokaa, joka maistui erinomaisen maukkaalta nälkäisille nuorille matkailijoille. Ja meillä oli oikein hauskaa maalla, vapaassa ja avarassa luonnonharmossa, jossa juoksentelimme milloin metsään kiiriskellen siellä ja poimien Mielikin runsaita antimia ja milloin järvelle halkoilemaan veneellä aaltoja. — Kun tuli aika lähteä Turkuun, valtasi ääretön kaiho povemme, junan sivuuttaessa suloisen Piikkiön, joka oli jättänyt meihin monta kaunista ja hauskaa muistoa. Sanomattomassa ikävässämme ajattelimme silloin, ettemmekö enää, lopetettuamme koulunkäyntimme, näkisi tätä Piikkiötä. Jälkeenpäin sain kuitenkin pistäytyä Piikkiöön setä Jukolan luo vierailemaan. Oi, miten kotoista onkaan siellä! — Unohtumattoman muiston jätti setä Jukolan vierailu minun kotonani eräänä Maarianpäivänä. Kuinka suuri riemu tämä oman, monivuotisen opettajan jälleennäkeminen olikaan minulle! — Paljon, paljon olisi kertomista setä ja tati Jukolasta, mutta siitäkin muodostuisi paksu päiväkirja, jos tähän kaikki kyhäisin, siksi täytyy laittaa lopettajaiset.

Eräs kiitollisuuden velassa oleva.

Suomen Kuuromykkäinliiton Edustaja- ja Vuosikokous.

Helsingissä huhtik. 25—26 p:nä.

Jatkoa.

3:s kysymys: *Varojen keräämisestä kuuromykkäinaisten vanhojen kodin hyväksi Hyvinkään Äviikkiin.* Alustaja, hra A. Norstedt Helsingistä ehdotti, että ne kuuromykkät, jotka tahtovat, rupeaisivat nimipäivänään lahjottamaan 1 mk. tämän vanhojen kodin hyväksi. — Keskustelun kulussa tehtiin vielä toisiakin ehdotuksia. Päätettiin, että tästä asiasta keskustellaan uudestaan kuuromykkäin yleisessä kokouksessa Vaasassa kesäkuussa.

4:s kysymys: „*Lesken-ropo-rahaston säännöt*“. Alustaja, neiti Lyydi Saastamoinen Kuopiosta lausui, että pitäisi kirjoittaa säännöt „Lesken-ropo-rahastolle“, että tietäisi kuka ja milloin saa antaa apurahaa köyhille ja sairaille. Hänelle vastattiin: ei tarvita mitään sääntöjä. Jokaisen km.-yhdistyksen johtokunta saa päättää milloin ja kenelle apua annetaan. Rahavaroista pitää tehdä tili yhdistyksen toisten varojen tilien yhteydessä, sekä ilmoittaa vuosikertomuksen mukana siitä Liiton keskushallinnolle Helsinkiin.

5:s kysymys: *Eikö ole syytä lakkauttaa kuuromykkäin yleiset kokoukset?* Alustaja, hra A. Håkans Vaasasta arveli, että Kuuromykillä on liijan monia kokouksia: edustajakokouksia, vuosikokouksia ja yleisiä kokouksia. Ei voi päästä matkustamaan kaikkiin niihin. Pitäisi lopettaa yleiset kokoukset. Hänelle huomautettiin, että Kuuromykkäinliiton uusien sääntöjen mukaan lopetetaan *edustajainkokoukset*. Vuosikokous täytyy pitää joka vuosi. Ja joka kolmas vuosi pidetään yleinen kokous, kuten ennenkin.

6:s kysymys. Vuosikokouksessa oli myös keskusteltavana ja tarkasteltavana *ehdotus uusiksi säännöiksi Kuuromykkäin Liitolle*. Tämä sääntöehdotus oli painettuna jo tämän lehden viime numerossa. Muutamia parannus- ja muutosehdotuksia vielä tehtiin sääntöihin tässä kokouksessakin. Päätettiin että entinen toimikunta, joka nämät säännöt kirjoitti vielä niitä korjaisi ja että *lisätty keskushallinto* ne lopullisesti hyväksyisi ja hakisi niille vahvistuksen.

7:s kysymys: *Mitä Kuuromykkäinliito voisi toimia saadakseen kuuromykille oikeuden päästä valtion virkoihin?* Kysymyksen alusti kuvanveistäjä Sulo Vuokko. Hän sanoi, että monet kuuromykkät ovat päässeet käsityötaidossaan niin pitkälle, että voivat kilpailla kuulevien kanssa. Mutta kuuromykkiä ei ole päästetty valtionvirkoihin, sellaisiin toimiin, joista *valtio* maksaa palkan ja josta vanhuudessaan voisi saada eläkkeen valtiolta. Puhuja sanoi, että on muutamia sellaisia valtion toimia, joihin kuuromykkät voisivat kelvata, esim. suuremmissa postikonttoreissa kaupungeissa, käsityön, piirustuksen, kaunokirjoituksen ja voimistelunopettajan toimet kuuromykkäin viittomakouluissa, puhtaaksikirjoittajan toimet virastoissa y. m. Hän ehdotti että Km.-liitto rupeaisi avaamaan tietä kuuromykille sellaisiin valtion vir-

koihin. Monet kuuromykkät kannattivat hra Vuokkoa. Monet luulivat, että kuuromykkät kyllä voivat pystyä sellaisiin toimiin, joista hra Vuokko mainitsi. Ehdotettiin että valtiopäiville lähetettäisiin anomus tästä asiasta. Mutta päätettiin kuitenkin tyytyä vielä odottamaan parempia aikoja. Ehkä vastedes voivat kuuromykkät kehittyä vielä enemmän, niin että valtion virat heillekin aukenevat.

Vielä keskusteltiin kysymyksestä: *Mitä Suomen kuuromykkäinliito voisi tehdä niitten kuuromykkien suhteen, jotka kerjäten ja kiertäen ympäri maata peltävät ymmärtämättömiä kuuromykkiä ja kuulevia?* Kysymyksen oli lähettänyt K. Markkula Luvialta. Kokouksen jäsenet tiesivät kertoa monesta km.-toveristansa, jotka laiskoina, tuhlaajina, juopotellen kiertelevät maassamme kerjäämässä ja valehdellen peltämässä ihmisiä. Useat puhujat sanoivat, että sellaiset kerjäläiset pitää ilmoittaa poliisille ja viedä vankilaan pakkotyöhön. Kokous päätti, että haaraosastojen (kuuromykkäin yhdistysten) pitää opettaa jäseniään rakastamaa ahkeraa työtä ja hylkäämään häpeällisen kerjäämisen ja kuljeskelemisen eli matkustelemisen ympäri maata. — Haaraosastojen pitää kohdella juopouteen ja huonoon elämään langenneita kuuromykkiä sääliillä. Heitä pitää opettaa. Heitä pitää koettaa vetää hyvään toveriseuraan pois huonosta seurasta. Heitä ei saa pilkata, vaan opettaa ja auttaa, että pääsevät hyvän ja järjestetyn elämän alkuun. — Jos se ei auta, vaan he yhä lankeavat, eivätkä tee parannusta, niin sitten vasta voi ilmoittaa heidät poliiseille ja kieltää toisia ihmisiä antamasta heille rahaa sillä he juovat rahansa.

Kuuromykkäin Auttajayhdistys.

Toimintavuosi 1913.

Kuuromykkäin Auttajayhdistys on viime vuonna maassamme työskennellyt kuuromykkäin hyväksi saman ohjelman mukaisesti kuin ennenkin. Yhdistyksen 12 piiriä on monella tavoin auttanut kuuromykkiä sekä henkisesti että aineellisesti. Tätä varten on yhdistyksen keskustoilukunta jakanut piireille apurahoja 2200 mk.

Lahjoitus, jonka hovineuvos A. N. Hoffman oli aikoinaan tehnyt auttajayhdistykselle, on saapunut Sortavalasta keskustoimikunnalle. Rahojat hoidetaan „Hovineuvos A. N. Hoffmanin rahaston“-nimellä ja käytetään sen korot Itä-Karjalan kuuromyökkäin hyväksi.

Helsingin piiriltä oli saapunut kirjelmä, jossa piiri pyysi keskustoimikuntaa auttajayhdistyksen piireiltä kysymään, miten paljo kukin piiri voi avustaa naiskuuromyökkäin vanhuudenkotia. Seitsemän piiriä onkin lähettänyt vastauksensa, jotka keskustoimikunta on lähettänyt Helsingin piirille. Useat niistä ovat sitoutuneet avustamaan vanhuudenkotia, jonka Helsingin piiri aikoo perustaa Ävikin tilalle.

Jatkokoulua kuuromykkäille on pidetty Mikkelissä, Kuopiossa ja Jyväskylässä. Jumalanpalveluksia ja hartaushetkiä on useissa paikoissa sunnuntaisin pidetty paikkakunnan ja lähiseudun kuuromykkäille. Hengellistä ja raittiuskirjallisuutta sekä „Kuuromykkäin Joulu“-nimistä lehteä on levitetty ja jaettu ilmaiseksi useissa piireissä. Kuuromykkäin joulujuhlia on taas avustettu rahalla ja muullakin tavoin. Köyhille kuuromykkäille on jouluna tarjottu joulu-illallinen ja annettu pieniä jouluavustuksia rahassa. Sairasapua on jaettu muutamille henkilöille. Eräs raajarikkoinen kuuromykkä poika on toimitettu Ävikin koulukotiin ja toinen kuuromykkä, joka myös on rampa ja tylsämielinen, on saanut avustusta Sortavalan suojakodissa. Eräs rampa ja raajarikkoinen kuuromykkä taas on saanut vaateusapua. Edelleen on Vaasan piiri maksanut kuuromykkä Anders Håkansin ylläpidosta Heisingin sokeain työkouluun ja suorittanut kulut yhden kuuromykkä miehen puolesta kolmen kuukauden aikana keuhkotautiparantolassa. Samoin Oulun piiri on toimittanut ja huolehtinut erään kuuromykkäin puolesta kaikki maksut keuhkotautiparantolassa. Kuopion piiri on toimittanut puheopetusta kuuromykkäsokealle Niilo Tuppuraiselle kuten edellisenä vuonnakin. Vaatetus- ja raha-apua on annettu eri paikoissa monelle kuuromykkäille.

Muutamissa paikoissa on ollut toimessa ompeluseura ja myyjäisiäkin on pidetty.

Lainoja on myös annettu kuuromykkäille ja toimitettu heille useita työ- ja ammatti paikkoja. Kaksi kuuromykkätyttöä on Mikkelin piiri toimitannut Heimarin puutarha- ja talouskouluun,

maksaen 150 mk. kummankin puolesta. Tytöt olivat käytöksellään ja ahkeruudellaan saavuttaneet opettajainsa luottamuksen. Puheellaan he tulivat erittäin hyvin toimeen opettajainsa ja kuulevain tovereittensa kanssa. Käytännölliset työnsä kuuluivat oppineen yhtä hyvin kuin kuulevatkin.

Eräälle kuuromykkäille sepälle on Porvoon piiri antanut stipendin koneoppiin pääsyä varten.

Helsingin piiri on edelleen ylläpitänyt ja hoitanut Ävikin kuuromykkäsokeain ja -tylsämielisten koulukotia. Elantokustannusten kohoamisen y. m. menojen vuoksi on toimikunta pyytänyt Keis. Senaatilta kodille korotettua valtioapua. Koulukodin vanhoja rakennuksia on päätetty korjauttaa ja rakennuttaa uusi lisärakennus, nimittäin saunarakennus, johon myös kuuluu leipomohuone, pesutupa sekä talonmiehen asunto ja sairashuone.

Porvoon piiri on lähettänyt viime kesäkuun aikana opettajatar neiti L. Aschanin kuuromykkäin luo neuvomaan ja opettamaan heitä. Neiti A. kävi Uudenmaan läänin länsiosissa.

Porvoon piiri on antanut Kuuromykkäinliiton haltuun molemmat kiertokirjastonsa, jotka nyt taas ovat kuuromykkäin luettavana.

Kuuromykkäin auttajayhdistyksessä oli jäseniä vuoden alussa 104 vakinaista ja 960 vuosijäsentä eli yhteensä 1064. Vuoden lopussa oli vakinaisia 106 ja vuosijäseniä 1144 eli yhteensä 1250, joten jäsenluku on lisääntynyt 186 hengellä. Vakinaiset jäsenet suorittavat jäsenmaksuna kerta kaikkiaan 50 mk. ja vuosijäsenet 2 mk.

Yhdistykset tilit osoittavat seuraavaa:

Piirien edellisen vuoden säästö oli 33,992 mk. 39 p., tulot 8,130 mk. 81 p., menot 5,226 mk. 1 p. ja säästö kuluvalle vuodelle 36,897 mk. 19 p.

Keskustoimikunnan säästö edelliseltä vuodelta oli 1,720 mk. 74 p., tulot 4,300 mk. 51 p., menot 2,270 mk. 60 p. ja säästö tälle vuodelle 3,750 mk. 65 p.

Neiti Anna Heikelin lahjoitusharastossa teki säästö 28,363 mk. 63 p., tulot 999 mk. 86 p., menot 1001 mk. 45 ja säästö 28,862 mk. 4 p.

Naiskuuromykkäin vanhuudenkodin rahastossa on varoja 20,291 mk. 67 p.

Kaikkiaan tekee Kuuromykkäin Auttajayhdistyksen säästö ed. vuodelta 83,659 mk. 53 p., tulot 14,140 mk. 8 p., menot 8,498 mk. 6 p. ja vuodelle 1914 säästö 89,301 mk. 55 p.

Yhdistyksen keskustoimikuntaan ovat kuuluneet past. A. E. Nordman puheenjohtajana ja rahastonhoitajana, kirkkoherra K. Ahlman varapuheenjohtajana, opettaja J. K. Palomaa sihteerinä ja rouva A. Rydman ja neidit H. Arrhenius ja T. Holmström muina jäseninä.

J. K. Palomaa.

Viipurin kuuromykkäinyhdistyksen vuosikertomus v. 1913.

Yhdistyksen vuosikokous oli 11 p:nä helmikuuta. Puheenjohtaja luki vuosikertomuksen; tilit tarkastettiin ja johtokunnalle myönnettiin vastuuvapaus. Johtokunnan jäsenvaalissa tulivat johtokuntaan uudelleen valituiksi: Matilda Ovaskainen puheenjohtajaksi ja asessorska Clouberg rahastonhoitajaksi edelleenkin sekä Helmi Kaski, uusia Lyyli Fager ja Hj. Arponen. Kuuromykkäin liiton vuosikokoukseen Helsinkiin valittiin Helmi Kaski, Matilda Ovaskainen ja varalle Lyyli Fager, joista Helmi Kaski ja Lyyli Fager sitten olivat kokouksessa mukana.

Yhdistys on toiminut edelleenkin entiseen tapansa. Kokouksia on pidetty vähintään kolme kertaa viikossa. Tiistaisin ja perjantaisin on tehty käsitöitä, mutta sunnuntai- ja juhlaillat sekä ne kokoustilaisuudet, jolloin on meillä ollut onni saada luoksemme vieraita, ovat olleet henkistä virkistystä ja kehittymistä varten ja tällaisia hauskoja ja hyödyllisiä „vierailuiltoja“ meillä onkin vuoden kuluessa ollut ilahduttavan runsaasti. Pastori H. Nyberg on edelleenkin meitä usein muistanut. Hartaushetket, esitelmät, neuvot ja hyödylliset keskustelut kanssamme ovat aina olleet ilonamme ja virkistäneet jokapäiväisessä elämäntaistelussa harmaantuvaa mieltämme Suokoon rakastava Luoja vaan, että hyvä Jumalansanan siemen löytäisi sydämistämme hyvää maata, missä se voisi itää, kasvaa ja kypsyä hedelmäksi. Kesällä kävi täällä kaukainen vieras, Ruotsin pelastusarmeijan kuuromykkälähetystyksen johtaja Neiti Esther Carlsson, pitämässä kuuromykkäille useita esitelmiä. Kesällä myös kävi yhdistyksellämme esitelmöimässä Elias Savisaari raittiudesta. Kahdet vihkiäiset, jotka vietettiin yhdistyksen huoneustolla, muodostuivat myös oikein hauskoiksi juhliksi, kun kuuleviakin ystäviä niihin saapui runsaasti ja ravitsivat meitä sekä henkisellä että aineelli-

sella hyvyydellä. Vihittävät parit olivat Lovisa Helstén ja Hj. Arponen sekä Eva Höylä ja Matti Tiainen.

Vappuna tehtiin hauska huvimatka kauppaneuvos Hackman'in hoville Herttualaan. Siellä meitä kestittiin ja saimme katsella suuressa ansarissa, miten meilläkin voi kasvaa viinirypäleitä ja muita ihania etelän kasveja. Valokuvaaja oli myös mukana, joten voitiin nuo muistot ikuistaa. Viime marraskuussa vieraili meillä toimittaja J. Sundberg tuottaen neuvoillaan seurustelullaan ja esitelmillään meille hyötyä ja virkistystä. 21 p:nä joulukuuta vietimme vaatimatonta joulujuhlaa. Kuulevat ystävämmme toimittivat niin, että kukin sai pieniä joululahjoja. Sydämellinen kiitos heille siitäkin ystävyystä.

Sitten mainittakoon vielä, että yhdistys tänä vuonna onnistui saamaan oman vakituksen huoneen, joten poistui se haitta mikä siitä johtui, kun kokouksia oli pidettävä vieraisissa huoneustoissa ja eri paikoissa. Siinä ovat meillä nyt aina saapuvilla kuva- ja sanomalehdet, kirjasto y. m. ja vapaus kokoontua, milloin vaan on aihetta. Tunnemme tästä kaikesta syvintä kiitollisuutta K. m. Auttajayhdistystä kohtaan, joka vaivojaan ja varoja säästämättä tämänkin uhrauksen vielä on hyväksenne tehnyt. Mutta kuitenkin kohotkoon suurin kiitos korkeuteen sille, jolta kaikki hyvä anto ja täydellinen lahja tulee, valkeuden isälle, joka muuttaa ihmisyydämetkin kuin vesiojat vuotamaan rakkautta lähimmäisiin.

Viipuri, 1 p. helmik. 1914. M. Ovaskainen.

Viipurin Kuuromykkäin yhdistyksen tilit 1912—31 päiv. joulukuuta 1913.

Tulot:

Säästöä vuodelta 1912	349: 83
1913 Myydyistä töistä	34: 50
Jäsenmaksuja	9: —
Korko Säästöpankista	37: 79
	Smk. 431: 12

Menot:

Maksettu työtarpeihin	69: 01
Kassassa käytettävänä	45: 35
Säästöpankissa	316: 76
	Smk. 431: 12

Viipuri tammikuussa 1914. Hanna Clouberg.

Tietoja kotimaasta.

Kuuromykkäinkoulut: Oulun kuuromykkäkoulun opettajatar Stiina Sellman on nimitetty Kuopion kuuromykkäkoulun asumalaitoksen johtajattareksi.

Senaatti on matka-apurahoiksi aistivalliskoulujen opettajille varatut 3,000 mk. tältä vuodelta sekä viime vuodelta säästyneet 600 mk. jakanut niin, että Perttulan tylsämielisten kasvatuslaitoksen opettajatar Sigrid Andersson saa 800 mk. Saksaan ja Itävaltaan tehtävää 8 viikon matkaa varten; Oulun kuuromykkäinkoulun opettaja H. M. Rekola 800 mk. 8 viikon matkaa varten Skandinaviaan, Saksaan ja Sveitsiin; Porvoon kuuromykkäinkoulun opettajatar Aina Pulkkinen 750 mk. 7 viikon matkaa varten Saksaan ja Sveitsiin; Oulun kuuromykkäinkoulun opettajatar Fanny Simelius 750 mk. samallaista tarkoitusta varten kuin edellinen sekä Turun kuuromykkäinkoulun opettajatar Sofia Nordman 500 mk. äänifysiologian ja puhetekniikan kurssin käyntiä varten Tukholmassa 5 viikon aikana.

Lempaalan kuuromykkäinkoulu Inkerinmaalla vietti toukokuun 14 p:nä 25 vuotisjuhlaansa, johon otti osaa Suomesta past. H. Nyberg, sekä neiti Anna Puttila Iitistä ja Hilda Andersson Lahdesta. Tämän lehden ensi numerossa kerromme tarkemmin tästä koulusta, sen työstä sekä 25-vuotisjuhlasta ja julkaisemme myös kuvia koulusta.

Mikkelin km. koulusta päästettiin pois seuraavat 19 oppilasta: Juho Nurmi Urjalasta, Juho Iivonen Uudeltakirkolta, Yrjö Karppinen Sortavalasta, Niilo Pirttinen Multialta, Hannes Nurminen Jämsästä, Ida Rämö Muolasta, Hilma Hyvönen Pieksmäeltä, Fanny Marjaniemi Hailuodosta, Tyyne Mustajoki Laitilasta. — Näitä oppilaita opetti rouva Anna Savolainen.

Aaretti Rantanen Padasjoelta, Aleksanteri Glumerus Kangaslammita, Otto Nurmi Urjalasta, Albin Pasanen Ruokolahdelta, Verner Hytönen Mikkelistä, Yrjö Lahti Helsingistä, Naemi Niska Nievalasta, Martta Lahti Laitilasta. — Näitä oppilaita opetti neiti Nanna Hermanson ja hänen kuoltuaan rouva Elsa Himonen.

Lempi Pura Joutsasta ja Arvi Saunaaho Jyväskylästä, joita opetti neiti Naima Hermanson.

Kuopion kuurojen koulusta laskettiin: Sandra Nokelainen Parikkalasta, Heta Kauppinen Iisalmelta, Hilda Häkkinen Virtasalmelta, Eedla Kaasinen Nurmeksesta, Jooseppi Erholtz Kiuruvedeltä, Antti Harmanen Parikkalasta, Ruurik Pitkän Kuopiosta, Kaarlo Minkkinen Konginkankaalta, Heikki Pullinen Viipurista, Arvi Tolpo Viipurista ja Valdemar Torvasti Koivistolta. — Näitä oppilaita opetti herra J. G. Oksanen.

Huugo Backström Uraasta, Juho Villanen Jämsästä, Veikko Kakkinen Värtsilästä, Niilo Kurki

Suursaarelta, Albin Kinnunen Maaningalta, Paavo Karttunen Maaningalta, Jooseppi Huukka Perkjärveltä, Tiina Martikainen Valtimosta, Alma Koskinen Anjalasta, Aili Miettinen Kuopiosta, Augusta Hoffrén Maaningalta ja Elsa Väänänen Juvalta. — Näitä oppilaita opetti rouva E. Koponen.

Antti Einari Lehtinen Iitistä, Anna Parviainen Perkjärveltä, Janne Suhonen Lappeenrannasta, Aliina ja Lauri Varis Kiihtelysvaarasta, Antti Haimila Savitaipaleesta, Jalmari Sorsa Uukuniemeltä, Antti Uuttu Uudeltakirkolta, Eemil Pönni Säkijärveltä. — Näitä oppilaita opetti rouva Helga Lampen (Hallman).

Myöskin laskettiin H. p. ehtoolliselle Kuopiossa sokea kuuro Niilo Tuppurainen Kaavilta, joka kävi 5 vuotta vanhain sokeain koulua Kuopiossa.

Turun kuuromykkäin koulusta laskettiin: Hilja Koskinen Iitistä, Maria Saxberg Helsingistä, Lyydia Rämä Valkealasta, Katri Ala-Antola Laitilasta, Lyyli Branthin Tampereelta, Fanny Heino Karkusta, Iida Uronen Viipurin maaseurakunnasta, Lempi Vainionmäki Kiikasta, Lempi Oksanen Maskusta, Katri Salonen Nurmijärveltä, Aaro Lehtinen Pirkkalasta, Artturi Eliasson Porista, Hugo Ruokonen Tampereelta, Aarno Palomäki Karkusta, Kustaa Tuomisto Sääksmäeltä, Kauko Mäkelä Iitistä, Iisakki Forssell Hinnerjoelta, Kalle Mäkelä Tammelasta, Väinö Kahila Hämeenlinnasta ja Junno Santala Kiikasta.

Poispäässeille oppilaille jaettiin hyvästä käytöksestä ja edistyksestä palkintoina 705 mk.

Koulussa ovat he käyneet rippikoulunsa ja uudistivat kasteenliittonsa t. k. 20 p. sekä kävivät ensi kerran Herran P. Ehtoollisella helatuorstaina.

Muistoksi rippilapsiltaan Turun kuuromykkäinkoulussa sai pastori A. E. Nordman lukukauden lopussa hopeaisen sokerisiivilän.

Syntymäpäivänään sai opettaja J. K. Palomaa lahjaksi m. m. oppilailtaan, jotka tänä keväänä pääsevät pois Turun kuuromykkäinkoulusta, hopeaisen lautasrenkaan ja kauniin ruusun.

Loimaan Kuuromykkäin yhdistys pitää kesäkokouksensa Kesäk. 24 p:nä alkaen kello 10 a. p. Peltoisten Hakalassa kävelyretkineen.

Pietarsaaren koulusta pääsivät pois tänä keväänä seuraavat oppilaat: Jarl Einar Hällberg Helsingistä, Evert Alexander Andersson Kristiinasta, Paul Rafael Winsten Hangosta ja Simon Erik Djärv Oravaisista. Toukok. 17 p. laskettiin oppilaat Herran p. ehtoolliselle.

Oulun koulusta pääsivät pois seuraavst: Uno Asseri Koivunen, Pihlajavedeltä, Tekla Lepola Orivedeltä, Lyydi Korhonen Muhokselta, Saimi Sinkkonen Vilppulasta, Jooseppi Peltopiri Ilmajoelta, Vieno Hakko Laihialta, Lempi Maria Savonen Ilmajoelta, Ilmari Kivistö Alavuudelta, Kustaa Ojala Alavuudelta, Anna Väisänen Alatorniolta,

Sulo Tyyniaho Vimpelistä, Yrjö Lintula Oulusta, Helmi Hantula Korttesjärveltä, Senja Salonen Virroilta, Eliina Latvala Lappajärveltä, Veikko Lai-kola Alavuudelta, Jalmari Piilonen Äänekoskelta, Olga Toivonen Padasjoelta, Vihtori Möykkynen Hangosta, Toivo Helminen Jyväskylästä, Kalle Kokkonen Pihtiputaalta, Maria Rintala Korttesjärveltä ja Kalle Heikkilä Nastolasta. Oppilaat laskettiin Herran ehtoolliselle toukok. 24 p.

Kurikan koulusta pääsivät pois Jalmari Harju Iitistä, Juho Jokipii Virroilta, Josefiina Juhontytär Heinolasta, Sanna Riihimaa Kurikasta, Priitta Määttä Taivalkoskelta ja Eerikki Asp Rantsilasta. Oppilaat pääsivät Herran ehtoolliselle toukok. 31 p.

Pastori H. Nyberg'in osote kesä-, heinä- ja elokuulla on: Jyväskylä, Väinölä.

Kuuromykkäin Lehden kesä- ja heinäkuun numerot ilmestyvät nyt yhdistettynä. Heinäkuussa ei tule Kuuromykkäin Lehteä. Ensi numero tulee vasta elokuussa ja on siihen täytynyt jättää monta kirjoitusta, jotka eivät sopineet tähän numeroon.

Kiitettävää shakkipeliharrastusta Helsingissä. H:gin kuuromykkäin Shakkiklubi piti 28 p. helmikuuta vuosikokouksensa. Julkaistu vuosikertomus osoitti kuluneen vuoden menestyksellisen toiminnan. Kun tilintarkastajat olivat esittäneet kertomuksen myönnettiin eroavalle johtokunnalle kiitollinen edesvastuuvapaus.

Tällöin tapahtuneissa johtokunnan jäsenten vaaleissa valittiin puheenjohtajaksi O. Wetzell, varapuheenjohtajaksi W. Stadius, sihteeriksi B. Mouton ja kaluston- ja kirjastonhoitajaksi S. Månsson sekä S. Vuokko varajäseneksi.

Kokouksen päätöksen mukaan muodosti klubi shakkiturnauksen jäsentensä kesken, jakaakseen heidät kahteen ryhmään A:han ja B:hen. Taitavimmat pelaajat siirrettiin A-ryhmään. Turnaus, joka kesti kaksi kuukautta, lopetettiin huhtikuun viimeisenä päivänä.

Tuloksen osottaa allaoleva taulukko.

	voitto	häviö	sija-numero
Sigurd Månsson	16	4	I
Oskar Wetzell	15 1/2	4 1/2	II
Bruno Mouton	14	6	III
Walter Stadius	13 1/2	6 1/2	IV
Antti Ruotsalainen	13	7	V
Sulo Vuokko	11	9	VI
Eino Karilas	10 1/2	9 1/2	VII
Kail Helnnius	8 1/2	11 1/2	VIII
John Sundberg	3 1/2	16 1/2	IX
Ivar Blomberg	2 1/2	17 1/2	X
Arthur Karlsson	2	18	XI
Ida Vanamo	—	—	—
Väinö Salomaa	—	—	—

Hrat Månsson, Wetzell, Mouton ja Stadius siirrettiin A-ryhmään ja muut pelaajat B-ryhmään.

Kuollut. Maaliskuun 28 p:nä vaipui kuoleman uneen harjantönteijä *Nestor Tammi* Turussa säälimättömän keuhkotaudin murtamana 26 vuoden 2 kk. 18 p:n vanhana. Vainaja on käynyt Turun k. m. puhekoulun ja pääsi pois koulusta v. 1906 neiti S. Liljeforsin luokkaryhmän kanssa. Hän silloin lähti kotipaikkakunnalle Angelniemelle rengiksi. Vuoden kuluu muutti hän Turkuun, jossa hän sai työpaikan Åströmin harjatehtaassa, jossa hän työskenteli uskollisesti kuolemaansa asti. Vainaja oli innostunut urheiluun, harrasti urheiluasioita ja otti osaa useihin urheilukilpailuihin. Hän oli muuten mukava ja hauska mies, että laaja työtoverijoukko ja kuuromykkät pitivät hänestä paljon. Hän sai paljon ystäviä, ei ainoastaan kuuromykkien keskuudessa, vaan myöskin muualla, „Urheiluliitossa“ ja Åströmin harjatehtaassa. Mutta Jumala parhaan tahtonsa mukaan otti hänet pois keskuudestamme. Kaupan aikaa hän poti vatsakatarria ja lopuksi keuhkotautia. Helmikuun lopussa hän toimitettiin sairaalaan. Vihdoin hän tunsu, että hänen täytyy kuolla, valmisti itsensä kuolemaa kohti ja pääsi ikuisen rauhaan.

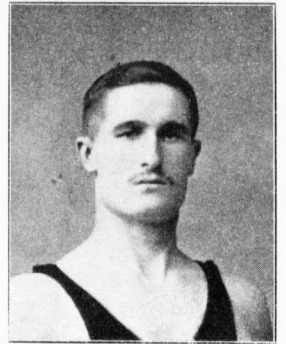
Hautajaiset pidettiin Palmusunnuntaina huhtik. 5 p:nä. Vainajan koulutoverit kantoivat vainajan hautaan. Pastori A. E. Nordman toimitti ruumiinsiunauksen. Kun hauta oli umpeen luotu laskivat vainajan omaiset kukkavihkon. Turun Kuuromykkäin yhdistyksen seppeleen laskivat opettaja J. K. Palomaa ja E. Savisaari. Opettaja Palomaa piti kauniin hengellisen puheen, joka teki kaikki läsnäolijat syvästi liikutetuiksi. E. Savisaari piti myöskin puheen viittomakielellä. Seppeleen nauhasa oli: „Nestor Tammelle kaipauksella Kuuromykkäin Yhdistys“. Työnjohtaja Lindholm laski Åströmin harjatehtaan seppeleen, jonka nauhasa oli: „Nestor Tammelle, Kiitos uskollisesta palveluksesta Edv. Åströmin harja ja sivellintehdas O. Y.“. Myös laskettiin useita kukkakimppuja, joita laskivat vainajan ent. opettajatar neiti S. Liljefors ynnä muut. Hautajaisvieraat palasivat K. m. yhdistykseen viettämään vainajan muistoa.

Siunattu olkoon Nestor Tammi-vainajan muisto!

Tietoja kuuromykkäistä. Akseli Kolmonen, joka on käynyt Oulun kuuromykkäinkoulun, on tullut Lapinmaalta Turkuun ja saanut työtä Åströmin harjatehtaassa.

Hopeahäitään viettivät Turussa kesäk. 2 päivänä kuuromykkä parikunta Frans Hellä ja vaimonsa Maria, omaa sukua Henriksson.

50 vuotta täyttäessään toukokuun 7 p:nä sai Turun kuuromykkäinkoulun opettaja H. A. Jukola,

onnentoivotuksia. Tultuaan kouluun opettajat ja oppilaat ottivat hänet vastaan ja opettajat lauloivat virren 284 ja antoivat hänelle kukkamaljakon ruusuineen. Koulun juhlasalissa, jossa oli kukkia, oli pieni, vaatimaton juhla, jossa tarjottiin kahvia. Siellä hra Jukola sai taas kukkia oppilailtaan, jotka kiittivät häntä. Puheita pitivät pastori A. E. Nordman ja neiti T. Holmström omasta puolestaan. Puhujat kiittivät hra Jukolaa siitä, mitä hän on tehnyt kuuromykkäin hyväksi. Sitten laulettiin „Kiitos sulle Jumalani“. Juhla kului hilpein miehen ja lopetettiin laulamalla „Herra taivahan“ ja virrestä 282 kolme viimeistä värsyä.

Juhlassa luettiin myös kaksi onnittelusähkösnomaa. Toisen oli lähettänyt hra Jukolan entinen oppilas Ida Koskela Hämeenlinnasta ja toisen neiti E. Erich Helsingistä.

Päivän kuluessa sai hra Jukola kukkia ja onnitteluja lisää. M. m. Turun Kuuromykkäinyhdistys lähetti hänelle kukan ja sisäruukset Laina ja Lauri Vainola lähettivät onnittelun.

Kiitos.

Pastori Huugo Nybergille pyydämme saada lausua lämpimät vilpittömät kiitoksemme käynnistään k. koulumme 25-vuotisjuhlassa.

Lempaala 17. 5. 1914.

Hulda ja Juho Hipeli.

Jatkokurssit toimeenpannaan Turun kuuromykkäinkoulussa ensi kesäk. 1—13 päivään, Turun koulun käyneille **tyttöille** (ei pojille). Jos tila myöntää, otetaan myös muistakin kouluista päässeitä Turun piirissä asuvia tyttöjä. Kurseissa opetetaan etupäässä käytännöllisiä aineita, kuten *kotitalousoppia* y. m. Kurseihin tuleville koitetaan saada vapaat matkat, vapaa asunto ja ruoka. Ilmoittauduttava on ennen toukok. 8 päivää opett. H. A. Jukolalle, joka myös vastaa kyselyihin.

Turun piirin Kuurom. autt. yhdist. Toimikunta.

Yksimielisyys on voimaa!

Sentähden tulee kuuromykkäin liittyä Suomen Kuuromykkäin Liittoon ja ajamaan niitä tarkoituksperiä, joita Liiton ohjelmassa on!

Riihimäen kuuromykkäin piirikokous

pidetään 14 p. kesäkuuta klo 12 päivällä Palokunnan talolla. Kuuromykkät, saapukaa lukuisasti kokoukseen!

Otavan kevätkirjoja

Aino Kallas, Seitsemän. Titanic-novelleja. 2 mk.

Huugo Jalkanen, Rakkausuhri. Runoja. 1: 75.

Hilja Haahti, Hehkuvan kevään maa. Kertomuksia. Toinen painos. 3: 25; sid. 4 mk.

Rajankäyntiä nykyisen kirjallisuutemme suunnista, kokeillut Kimmo. 1: 50.

Minna Canthin muisto 1844—1914. Lucina Hagmanin, Pekka Ahon y. m. kirjoituksia. Julkaisu myydään Minna Canthin muistomerkkirahaston hyväksi. 1 mk.

*

Luonnontieteellisiä pakinoita, kirj. prof. Bengt Lidforss. Mielenkiintoisia ja huvittavia yleisajatuksia. 2 mk.; sid. 2: 75.

Lännetär. Varsinaissuomalaisen Osakunnan juhlaulkaisu prof. E. N. Setälän 50-vuotispäiväksi. Runsaasti kuvia ja karttoja. 4: 50.

*

Routlegde ratsastaa yksin, V. L. Comfortin erinomaista suosiota saavuttanut romaani. Suomentanut Toivo Vallenius. 2: 75; sid. 3: 50.

Waldemar Seier, B. S. Ingemannin kuuluisa historiallinen romaani. Suomentanut Maija Halonen. Runsaasti kuvitettu. 2: 70; sid. 3: 70.

Pahuuden voimia, Jonas Lie'n romaani. Suomentanut I. K. Inha. Toinen painos. 1: 25; sid. 2 mk.

*

Koulupuutarha. Käsikirja koulupuutarhan perustamisesta ja hoitoa varten, kirjoittanut M. Hyvönen. 127 kuvaa. 4: 75; sid. 5: 50. »Ainoalaatuinen merkki-teos».

Kotiruoka. Suomen paras keittokirja. Neljäs, lisätty painos, sisältävä useita värikuvia. Sid. 4: 25.

Kasviskotiruoka, vegetaarinen keittokirja, toimittaneet »Kotiruuan» tekijät, Edit Reinilä, Sofie Carlén ja Valma Krank. Värikuvia. Sid. 3: 30.

Sisällys: Rakkaus. — Pohjanmaa ja Waasa. — Suomen kansanopistot. — Niilo Tuppurainen. — Kuuromykkäin koulun loppuessa. — Kansanopistokirje. — Muistelmia matkani varrelta. — Muutamia muistoja. — Suomen Kuuromykkäinliiton Edustaja- ja Vuosikokous. — Kuuromykkäin Auttajayhdistys. — Viipurin kuuromykkäinyhdistyksen vuosikertomus v. 1913. — Tietoja kotimaasta. — Ilmotuksia.